

Ίσα δικαιώματα στην πράξη

ΒΑΣΙΚΕΣ
ΑΠΟΦΕΙΣ
2005

Θεμελιώδη δικαιώματα και καταπολέμηση των διακρίσεων

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Απασχόληση & κοινωνικές υποθέσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ίσα δικαιώματα στην πράξη

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΠΟΦΕΙΣ 2005
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Απασχόληση & κοινωνικές υποθέσεις

Θεμελιώδη δικαιώματα και καταπολέμηση των διακρίσεων

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ισότητας Ευκαιριών

Διοικητική μονάδα Δ.3

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2005

Το φυλλάδιο «Ίσα δικαιώματα στην πράξη: Βασικές απόψεις 2005» δημοσιεύεται στο πλαίσιο του κοινοτικού προγράμματος δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων 2001-2006 από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ισότητας Ευκαιριών. Το περιεχόμενο αυτής της δημοσίευσης δεν απηχεί κατ' ανάγκη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Εάν επιθυμείτε να λαμβάνετε το ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο "ESmail" από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ισότητας Ευκαιριών, παρακαλείσθε να στείλετε ηλεκτρονικό μήνυμα στη διεύθυνση empl-esmail@cec.eu.int. Το Ισότητας ενημερωτικό δελτίο δημοσιεύεται σε τακτά διαστήματα στην αγγλική, τη γαλλική και τη γερμανική γλώσσα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα δράσης κατά των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού, μπορείτε να επισκεφτείτε τον ιστότοπο:

http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/index_en.htm

Εκπόνηση της έκθεσης
GOPA-Cartermill

Φωτογραφίες

© Σελίδες 12, 15, 22, 23, 24: Carl Cordonnier, Dailylife

© Σελίδα 9: Photodisc

© Σελίδα 25: Hollandse Hoogte

**Η Άμεση Ευρώπη είναι μια υπηρεσία που σας βοηθεί να βρείτε
απαντήσεις στα ερωτήματά σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση**

**Αριθμός δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης:
00 800 6 7 8 9 10 11**

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το Internet μέσω του εξυπηρετητή Europa (<http://europa.eu.int>).

Βιβλιογραφικό δελτίο υπάρχει στο τέλος του τεύχους.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2005

© Ευρωπαϊκές Κοινότητες, 2005

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΛΕΥΚΑΣΜΕΝΟ ΧΩΡΙΣ ΧΛΩΡΙΟ

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Το ζήτημα της «πρόσβασης στη δικαιοσύνη» έχει καθοριστική σημασία για τον τομέα της καταπολέμησης των διακρίσεων. Όλοι προσδοκούμε να μας μεταχειρίζονται όπως μας αξίζει, αλλά τι μπορούμε να κάνουμε στην αντίθετη περίπτωση; Οι νόμοι που απαγορεύουν τις διακρίσεις δεν έχουν αξία, εάν οι άνθρωποι είναι ανίσχυροι να επιβάλλουν στην πράξη τον σεβασμό των δικαιωμάτων τους.

Όταν υφίσταται πρόβλημα άνισης μεταχείρισης λόγω ατομικών χαρακτηριστικών, τα θύματα των διακρίσεων συχνά δεν καταφεύγουν στη δικαιοσύνη επειδή φοβούνται ότι θα ήταν σχεδόν αδύνατο να αποδείξουν το δίκιο τους ή διότι δεν πιστεύουν πως το τελικό αποτέλεσμα θα ήταν ικανοποιητικό. Γι' αυτόν το λόγο, υπάρχει επιτακτική ανάγκη στήριξης των θυμάτων διακρίσεων.

Είναι επίσης απαραίτητη η στήριξη και η κατάρτιση των ασκούντων συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα. Η προετοιμασία μιας συμφωνίας συμβιβασμού, η σύνταξη μιας αγωγής, η δημιουργία μιας θετικής προδιάθεσης του δικαστή που θα κρίνει την υπόθεση είναι μια πολύ απαιτητική εργασία. Οι δικαστές, από την πλευρά τους, έχουν συχνά να ασχοληθούν με νέους νόμους και κανονισμούς διαδικασίας ή με νέους φορείς νομικής εκπροσώπησης, όπως οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ή οι ΜΚΟ. Και οι οργανώσεις αυτές χρειάζονται επαρκείς πόρους για να ασκήσουν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους.

Οι δύο οδηγίες κατά των διακρίσεων που υιοθετήθηκαν το 2000 θέσπισαν νέους κανόνες για την ίση μεταχείριση των προσώπων και την υποχρέωση των εθνικών κυβερνήσεων να προσαρμόσουν, να ανανεώσουν ή να θεσπίσουν νομοθεσία στον τομέα της καταπολέμησης των διακρίσεων. Αυτή η αποθαρρυντική σε ορισμένες περιπτώσεις διαδικασία αποτέλεσε το έναυσμα και το κίνητρο για ένα δυναμικό διάλογο μεταξύ ακαδημαϊκών, πολιτισμικών και πολιτικών φορέων.

Οι οδηγίες ορίζουν με σαφήνεια ότι τα άτομα που υφίστανται διακρίσεις πρέπει να έχουν επαρκή μέσα έννομης προστασίας και πραγματικό δικαίωμα αποζημίωσης, έτσι ώστε να είναι σε θέση να επιβάλουν το σεβασμό των δικαιωμάτων τους. Η ύπαρξη αποτελεσματικών μέσων έννομης προστασίας σε υποθέσεις διακρίσεων έχει καθοριστική σημασία, όχι μόνο για τη χορήγηση αποζημίωσης σε μεμονωμένα άτομα, αλλά και για να εξασφαλιστεί ότι λαμβάνουν στα σοβαρά το νόμο όσοι θα μπορούσαν ενδεχομένως να εφαρμόσουν διακρίσεις.

Η διασφάλιση της μεταφοράς των οδηγιών σε όλα τα κράτη μέλη είναι απολύτως απαραίτητη, αλλά ταυτόχρονα η ΕΕ, μέσω του προγράμματος κοινοτικής δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων 2001-2006, επιδιώκει να εφαρμοστούν στην πράξη τα δικαιώματα και οι ευθύνες που περιέχονται σε αυτές τις οδηγίες.

Το σύνολο των χρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης έργων αποδεικνύει τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να προσδώσει την απαιτούμενη ισχύ στις ενώσεις, τις οργανώσεις και τους επαγγελματίες που αγωνίζονται στην πρώτη γραμμή για την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Οι φορείς αυτοί, όπως και πολλοί άλλοι, έχουν αποδεχθεί με τη σειρά τους την πρόκληση να επιβάλουν την πρακτική εφαρμογή των οδηγιών. Με ποιον τρόπο;

Πρώτον, για να υπάρξει μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση και επικοινωνία με τα θύματα διακρίσεων, έχουν τεθεί σε εφαρμογή διάφορα μέσα όπως τηλεφωνικές γραμμές άμεσης ανάγκης, η οργάνωση ημερίδων ή η δημιουργία ιστοσελίδων κατά των διακρίσεων, έτσι ώστε να ενημερωθούν οι πολίτες για τα δικαιώματά τους, να υποβάλουν ερωτήσεις και να διατυπώσουν τις ενδεχόμενες αμφιβολίες τους όσον αφορά τις διακρίσεις.

Δεύτερον, η ανάγκη του να δοθεί στους βασικούς φορείς πραγματική δύναμη να βοηθήσουν τα θύματα των διακρίσεων, η οποία ήταν έντονα αισθητή από τα συνδικάτα, τις ΜΚΟ και άλλους φορείς, οδήγησε στην ανάληψη ορισμένων σημαντικών πρωτοβουλιών: παραγωγή ενημερωτικού υλικού και πρακτικών μέσων · υλοποίηση σχεδίων μεταφοράς γνώσεων από καλύτερα εξοπλισμένες σε λιγότερο έμπειρες ΜΚΟ ή σε κεντρικές πρωτοβάθμιες οργανώσεις · επιμόρφωση δικαστών και δικηγόρων ή διοργάνωση εκδηλώσεων για ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ διαφόρων χωρών.

Και τρίτον, η αναγνώριση της σημασίας της πραγματικής τιμωρίας ενεργειών ή συμπεριφορών διακριτικής μεταχείρισης αποτελεί συγκεκριμένο παράδειγμα νομικής δράσης με καθοριστική σημασία για να κατανοηθεί η πρακτική εφαρμογή αφηρημένων κανόνων. Οι συμμετοχές στην παρούσα έκδοση δείχνουν την ποικιλομορφία των φορέων που είναι υπεύθυνοι να ασχολούνται με υποθέσεις διακρίσεων και το φάσμα των διαδικασιών που είναι δυνατό να ακολουθούνται.

Όσο η κοινωνία και το εργασιακό περιβάλλον διαφοροποιούνται, η πρόσβαση στη δικαιοσύνη ενδέχεται να καταστεί ακόμη επιτακτικότερη ανάγκη, ιδίως σε υποθέσεις παρενόχλησης. Οι πολλαπλές δραστηριότητες των κοινοτικών οργάνων και των αρμόδιων φορέων που παρουσιάζονται στις επόμενες σελίδες πρέπει ασφαλώς να αναγνωριστούν ως σημαντική συνεισφορά στην προσπάθεια να καταστούν οι οδηγίες πραγματικά αποτελεσματικό εργαλείο στη μάχη για την ισότητα.

Ο Matteo Bonini-Baraldi είναι ερευνητής στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Μπολόνια της Ιταλίας. Ήταν αναπληρωτής συντονιστής της πρώην ευρωπαϊκής ομάδας εμπειρογνομητών για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
ΕΙΣΤΕ ΘΥΜΑ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ; ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΤΕ ΤΩΡΑ ΑΜΕΣΩΣ!.....	6
ΝΑ ΔΟΘΕΙ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ.....	8
Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ.....	9

Η ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΜΕΡΟΣ 2

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	11
Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ.....	12
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ ΘΥΜΑΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ.....	14
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΜΚΟ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΗ.....	16
ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ..	18
ΙΤΑΛΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΜΕΣΑ ΕΝΝΟΜΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ.....	20

ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΡΑΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ 3

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	21
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΚΟ.....	22
Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ.....	25
ΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΟΤΙΜΗ ΜΕΤΑΧΕΪΡΙΣΗ.....	26

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι οδηγίες που έχουν ως βάση το άρθρο 13 της Συνθήκης υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν την πρόσβαση των θυμάτων διακρίσεων στη δικαιοσύνη. Εντούτοις, η νομοθεσία μπορεί να είναι αποτελεσματική μόνο εάν τα άτομα γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και πώς να τα διεκδικούν. Γι' αυτόν το λόγο, οι οδηγίες περιέχουν αρκετές διατάξεις που επιτρέπουν στους διάφορους αρμόδιους φορείς να ενημερώνουν καλύτερα και να στηρίζουν τα θύματα διακρίσεων.

Οι ενώσεις και οι οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον μπορούν πλέον να κινούν δικαστικές διαδικασίες εξ ονόματος ή για την υπεράσπιση θυμάτων διακρίσεων με τη συναίνεσή τους. Συνδικαλιστικές οργανώσεις, ΜΚΟ και άλλες παρεμφερείς ενώσεις μπορούν να αξιοποιούν αυτή τη δυνατότητα για να προωθούν τους στόχους τους για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας. Εντούτοις, ο βαθμός εμπειρίας των διαφόρων οργανώσεων στο να ενημερώνουν και να στηρίζουν θύματα διακρίσεων διαφέρει πολύ στην Ευρώπη. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο Βέλγιο ορισμένες οργανώσεις διαθέτουν πολυετή εμπειρία (βλ. άρθρο στις σελίδες 9-10), ενώ σε χώρες όπως η Ισπανία, η Ιταλία ή η Πολωνία δεν έχουν ακόμη διερευνηθεί πλήρως οι παρεχόμενες από το νόμο νέες δυνατότητες.

ΟΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΩΘΟΥΝ ΤΗΝ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

Οι οδηγίες απαιτούν από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν μέτρα για την ενημέρωση των πολιτών αναφορικά με τη νομοθεσία. Ενώ αυτό έχει γίνει σε ορισμένες χώρες (βλ. παράδειγμα των Κάτω Χωρών στη σελίδα 6), στις περισσότερες χώρες της ΕΕ οι πολίτες γνωρίζουν ελάχιστα για την εθνική νομοθεσία σχετικά με την ισότητα.

Ο ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΤΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Έχουν συσταθεί εθνικοί φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης, όπως ονομάζονται, ή η σύστασή τους είναι σε εξέλιξη σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη της ΕΕ, όπως απαιτεί η οδηγία για τη φυλετική ισότητα. Η βασική αποστολή των φορέων αυτών είναι να παρέχουν ανεξάρτητη συνδρομή σε θύματα διακρίσεων, να διενεργούν ανεξάρτητες έρευνες και μελέτες και να δημοσιεύουν ανεξάρτητες εκθέσεις και συστάσεις. Σε πολλές χώρες, ωστόσο, ο ρόλος τους εκτείνεται πέρα από τις απαιτήσεις της οδηγίας, εφόσον ορισμένοι φορείς καλύπτουν και πρόσθετα πεδία διακρίσεων (όπως στην Αυστρία, το Βέλγιο, τις Κάτω Χώρες, την Κύπρο, την Εσθονία, τη Λιθουανία ή την Ιρλανδία). Ορισμένοι φορείς υπήρχαν μάλιστα και πριν από τη μεταφορά των οδηγιών και απέδειξαν ότι έχουν καθοριστική συμβολή στην ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και την υπεράσπιση θυμάτων διακρίσεων στις χώρες τους. Υπάρχει προσδοκία ότι θα δοθούν στους νέους φορείς τα απαραίτητα μέσα και οι πόροι να πράξουν το ίδιο.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Οι οδηγίες υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν το διάλογο με τις αρμόδιες ΜΚΟ οι οποίες έχουν έννομο συμφέρον να συμβάλουν στην καταπολέμηση των διακρίσεων. Οι ΜΚΟ πρέπει να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στο να επιβάλουν την εφαρμογή των δικαιωμάτων κατά των διακρίσεων μέσω δραστηριοτήτων υπεράσπισης θυμάτων και ευαισθητοποίησης. Ο διάλογος ανάμεσα στους κοινωνικούς εταίρους είναι εξίσου σημαντικός για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Ωστόσο, ο βαθμός συμμετοχής των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των οργανώσεων εργοδοτών στην καταπολέμηση των διακρίσεων διαφέρει σημαντικά από χώρα σε χώρα της ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων (ΕΣΣ) έχει υιοθετήσει σχέδιο δράσης που ενθαρρύνει τα μέλη της να ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες σχετικά με την εφαρμογή των οδηγιών και τις δραστηριότητες ευαισθητοποίησης.

Η συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών, των φορέων προώθησης της ίσης μεταχείρισης, των συνδικαλιστικών ενώσεων, των οργανώσεων εργοδοτών, των ΜΚΟ και εκπροσώπων των ενδεχόμενων θυμάτων διακρίσεων έχει ζωτική σημασία για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας περί ίσης μεταχείρισης. Κάθε φορέας έχει μια ειδική εμπειρία και συμβάλλει καθοριστικά στην ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και την προώθηση της ισότητας.

Η Maria Miguel Sierra είναι δικηγόρος με εμπειρία σε μη κυβερνητικές οργανώσεις που αγωνίζονται κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Την περίοδο αυτή εργάζεται ως σύμβουλος σε σχέδια καταπολέμησης των διακρίσεων (βλ. σελίδα 9).

ΕΙΣΤΕ ΘΥΜΑ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ; ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΤΕ ΤΩΡΑ ΑΜΕΣΩΣ!

Η Astrid Kortzenbach είναι σύμβουλος του Υπουργείου Κοινωνικών Υποθέσεων και Απασχόλησης στην υπηρεσία που είναι αρμόδια για την επεξεργασία νομοθεσίας και πολιτικών για τη ίση μεταχείριση και την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Οι Κάτω Χώρες διαθέτουν ήδη ένα συνολικό μηχανισμό καταπολέμησης των διακρίσεων. Τοπικά και περιφερειακά γραφεία σε όλη τη χώρα παρέχουν συμβουλές και ασχολούνται με καταγγελίες για κάθε είδους διακρίσεις. Υπάρχουν επίσης πέντε εθνικά κέντρα εμπειρογνομόνων που ειδικεύονται σε μία ή δύο μορφές διακρίσεων. Και, τέλος, υπάρχει η Επιτροπή Της Μεταχείρισης, που είναι ο εθνικός φορέας που ασχολείται με επίσημες καταγγελίες, εκδίδει επίσημες γνωμοδοτήσεις για όλες τις μορφές διακρίσεων και παρέχει πληροφορίες στο ευρύ κοινό.

ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Παρόλα αυτά, αρκετοί κάτοικοι των Κάτω Χωρών δεν γνωρίζουν την ύπαρξη αυτού του δικτύου οργανώσεων ή πώς θα έλθουν σε επαφή με αυτό. Η ολλανδική κυβέρνηση, μαζί με διάφορες ΜΚΟ, αποφάσισαν να ξεκινήσουν μια ενημερωτική εκστρατεία με αποδέκτες τα ενδεχόμενα θύματα ή τους μάρτυρες διακρίσεων. Η εκστρατεία χρηματοδοτήθηκε και από το πρόγραμμα κοινοτικής δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Κομβικό στοιχείο της εκστρατείας είναι μια εθνική τηλεφωνική γραμμή άμεσης ανάγκης (0900-BelGelijk ή 0900-2 354 354) και ο ιστότοπος (www.belgelijk.nl). Τέθηκαν σε λειτουργία τον Ιούνιο του 2004 με το σύνθημα "Discriminatie? Bel gelijk!" (Είστε θύμα διάκρισης; Τηλεφωνήστε τώρα αμέσως!). Ο αριθμός αυτός έχει δημοσιευθεί σε όλους τους τηλεφωνικούς και δημοτικούς καταλόγους και τον Οκτώβριο του 2004 ξεκίνησε μια εθνική ενημερωτική εκστρατεία. Διάφοροι ραδιοφωνικοί σταθμοί, και

ιδίως ένας ραδιοσταθμός που τον διαχειρίζονται νέοι διαφορετικών εθνοτήτων, έδωσαν ευρεία δημοσιότητα σε αυτή την εκστρατεία. Ωστόσο, η προβολή από άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν ήταν η αναμενόμενη.

Οι κλήσεις μέσω της τηλεφωνικής γραμμής άμεσης ανάγκης κατευθύνονται αυτομάτως στα τοπικά και περιφερειακά γραφεία. Αν και ο συνολικός αριθμός των κλήσεων δεν έχει αυξηθεί εντυπωσιακά, ωστόσο η χρησιμοποίηση αυτής της τηλεφωνικής γραμμής και του ιστότοπου αυξάνεται σταθερά από τότε που τέθηκαν σε λειτουργία. Από τον Ιούνιο μέχρι τον Δεκέμβριο

του 2004, τα γραφεία έλαβαν περίπου 600 κλήσεις μέσω της τηλεφωνικής γραμμής και καταγράφηκαν περισσότερες από 13 000 επισκέψεις στον ιστότοπο.

ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ Η ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η πρακτική χρησιμότητα της τηλεφωνικής γραμμής άμεσης ανάγκης θα είναι μεγαλύτερη όσο αυξάνεται η δημοσιότητα και βελτιώνεται η ικανότητα της υφιστάμενης υποδομής να χειρίζεται τα αιτήματα και τις καταγγελίες που λαμβάνει. Η εκστρατεία αυτή συνέβαλε θετικά στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των οργανώσεων που δραστηριοποιούνται

στους τομείς της πρόληψης και καταπολέμησης των διακρίσεων.

Ο συντονισμός και η υλοποίηση της ενημερωτικής εκστρατείας πραγματοποιούνται από τον Οργανισμό Καταπολέμησης των Διακρίσεων RADAR (Ρότερνταμ) για λογαριασμό της Εθνικής Ομοσπονδίας Οργανώσεων Καταπολέμησης των Διακρίσεων.

Μια εθνική ενημερωτική εκστρατεία άρχισε τον Οκτώβριο του 2004

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Μπορείτε να έλθετε σε επαφή με τα τοπικά /περιφερειακά γραφεία καταπολέμησης των διακρίσεων μέσω της Εθνικής Ομοσπονδίας Οργανώσεων Καταπολέμησης των Διακρίσεων (Landelijke Vereniging van Anti Discriminatie Bureaus en Meldpunten): www.lvadb.nl, www.belgelijk.nl

Ο συντονισμός της εκστρατείας πραγματοποιείται από τον Οργανισμό Καταπολέμησης των Διακρίσεων RADAR: www.radar.nl, www.belgelijk.nl

ΆΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΜΕΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΕΙΝΑΙ - Εθνικά Κέντρα Εμπειρογνομών:

LBL (διακρίσεις λόγω ηλικίας): www.leeftijd.nl

LBR (φυλετικές/εθνοτικές/θρησκευτικές διακρίσεις): www.lbr.nl

E-Quality (διακρίσεις λόγω φύλου και εθνικής καταγωγής): www.e-quality.nl

CG-Raad (διακρίσεις λόγω αναπηρίας): www.cg-raad.nl

KLHE (διακρίσεις λόγω γενετήσιου προσανατολισμού):

www.homo-emancipatiebeleid.nl

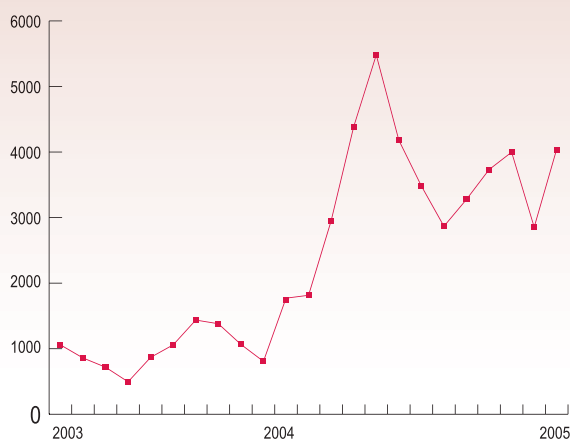
Επιτροπή Έτος Μεταχείρισης: www.cgb.nl

‘ΛΙΝΙΑ SOS ΙΜΙΓΡΑΝΤΕ’ - ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

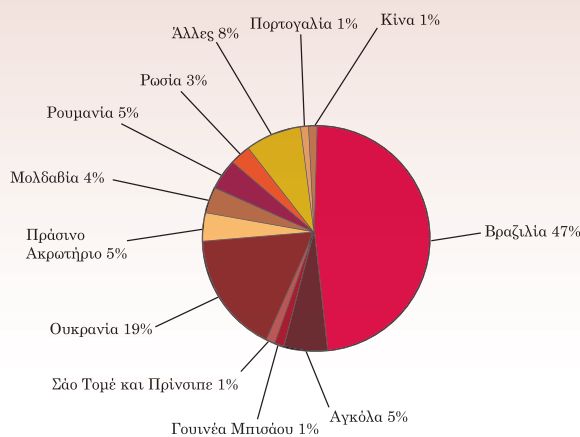
Μια τηλεφωνική γραμμή άμεσης ανάγκης για μετανάστες και άτομα εθνοτικών μειονοτήτων έχει τεθεί σε λειτουργία στην Πορτογαλία από το Μάρτιο του 2003. Μέσω της γραμμής παρέχονται πληροφορίες και στήριξη για θέματα όπως η νομιμοποίηση μεταναστών ή επανένωση οικογενειών, αλλά παρέχεται και σε ιδιώτες η δυνατότητα να υποβάλουν καταγγελίες για διακριτική μεταχείριση ή παρενόχληση. Ορισμένες από τις καταγγελίες αυτές προωθούνται από νομικούς συμβούλους που εργάζονται στην υπηρεσία αυτή.

Η τηλεφωνική γραμμή SOS για μετανάστες χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της Ύπατης Επιτροπής για τους Μετανάστες και τις Εθνικές Μειονότητες (ACIME), μια κυβερνητική υπηρεσία η οποία έχει συνάψει συμβάσεις με ενώσεις μεταναστών.

Αριθμός τηλεφωνικών κλήσεων ανά μήνα

Αριθμός κλήσεων ανά χώρα καταγωγής

ΝΑ ΔΟΥΘΕΙ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ

Η οδηγία για την ισότητα στην απασχόληση παρέχει νέα δικαιώματα προστασίας στα θύματα διακρίσεων λόγω ηλικίας. Πώς όμως ενημερώνονται οι άνθρωποι αυτοί για τα δικαιώματά τους; Και τι μπορούν να κάνουν όταν είναι θύματα άνιση μεταχείρισης; Εκπρόσωπος του «Ίσα δικαιώματα στην πράξη» μιλά με την Hanne Schweitzer, πρόεδρο της «Οργάνωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω ηλικίας» στην Κολωνία της Γερμανίας. Πρόκειται για τη μοναδική οργάνωση εθνικής εμβέλειας στη

Γερμανία που αναλαμβάνει δράση καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω ηλικίας.

Με ποιο τρόπο αντιμετωπίζετε τις διακρίσεις λόγω ηλικίας;

Το 1999 ορισμένοι γερμανοί πολιτικοί ισχυρίζονταν ότι δεν υπήρχαν διακρίσεις λόγω ηλικίας. Θέλαμε να συγκεντρώσουμε στοιχεία για να αποδείξουμε ότι αυτό ήταν ανακριβές και να ενθαρρύνουμε τους πολίτες να σκεφθούν πιο ελεύθερα για το θέμα των διακρίσεων λόγω ηλικίας. Αποφασίσαμε να οργανώσουμε μια ημερίδα υποβολής καταγγελιών σε εθνικό επίπεδο που πραγματοποιήθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2001.

Δημοσιοποιήσαμε αυτή την ημερίδα διαμέσου τοπικών πρωτοβάθμιων οργανώσεων και θέσαμε σε λειτουργία μια ειδική τηλεφωνική γραμμή για να υποβάλουν οι πολίτες τις καταγγελίες τους. Μέσα σε μια μέρα πραγματοποιήθηκαν 4029 κλήσεις, αριθμός που υπερέβαινε κατά πολύ τη δυνατότητα των 260 εθελοντών μας και των 20 τηλεφωνικών γραμμών να χειριστούν αυτές τις κλήσεις. Μπορέσαμε, όμως, να καταγράψουμε περίπου 1600 καταγγελίες που αποτελούν επαρκές αποδεικτικό στοιχείο ότι οι διακρίσεις λόγω ηλικίας πράγματι υφίστανται όσον αφορά πολλές πτυχές της καθημερινής μας ζωής.

Το 30% περίπου των καταγγελιών αφορούσε καταστάσεις στο χώρο εργασίας. Παραδείγματος

χάρη, διαπιστώσαμε ότι ακόμα και για θέσεις εργασίας που προσφέρονται στο εσωτερικό της ομοσπονδιακής αρχής τίθεται σε ορισμένες περιπτώσεις όριο ηλικίας 40 ετών. Οι άνδρες ήταν αυτοί που έκαναν περισσότερες καταγγελίες για διακρίσεις στο χώρο εργασίας από τις γυναίκες (43% έναντι 26% αντίστοιχα).

Ο δεύτερος σε μέγεθος αριθμός καταγγελιών (19%) αφορούσε την εικόνα – πώς τα μαζικά μέσα ενημέρωσης παρουσιάζουν τους ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας. Εντοπίσαμε όμως και άλλες καταστάσεις στις οποίες οι ηλικιωμένοι αντιμετωπίζουν συχνά διακρίσεις, όπως η πρόσβαση στην ασφάλιση υγείας, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, οι δημόσιες υπηρεσίες, οι υπηρεσίες παροχής φροντίδας ή η δυνατότητα συνέχισης της εκπαίδευσης και εθελοντικής εργασίας.

Βέβαια, η εθνική ημερίδα καταγγελίας επικεντρώθηκε σε μεγάλο βαθμό στους πόρους και βοήθησε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με το θέμα αυτό. Το 2002, δημιουργήσαμε έναν ιστότοπο στον οποίο οι πολίτες μπορούν να ανατρέξουν και να αποστείλουν ηλεκτρονικά τις καταγγελίες τους. Από τον Ιανουάριο έως το Δεκέμβριο του 2004, πραγματοποιήθηκαν περίπου 46 000 επισκέψεις στον ιστότοπο. Όλο και περισσότεροι πλέον μας αναγνωρίζουν ως το σημείο αναφοράς για το θέμα των διακρίσεων λόγω ηλικίας.

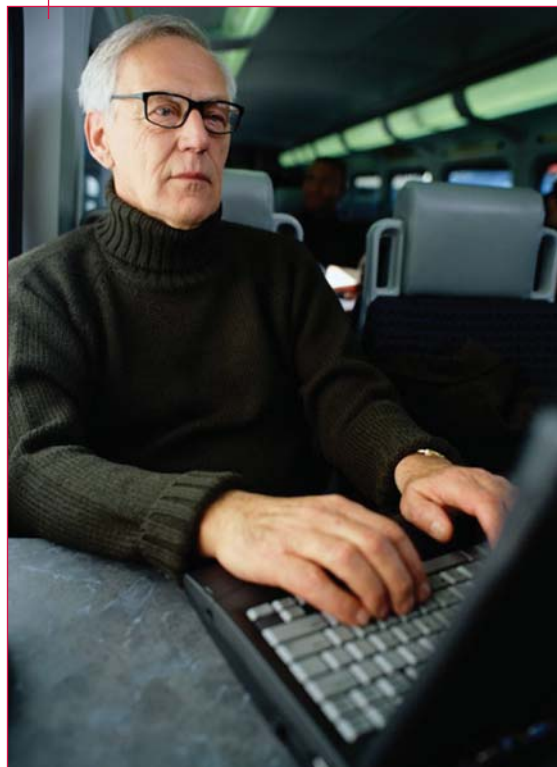
Ποια στήριξη και τι συμβουλές παρέχετε στους καταγγέλλοντες;

Επί του παρόντος, δεν υφίσταται γερμανική νομοθεσία που να απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω ηλικίας και έτσι δεν μπορούμε να κινησουμε νομικές διαδικασίες. Παρόλα αυτά, ενημερώνουμε τους πολίτες για την υφιστάμενη νομοθεσία της ΕΕ και τους συμβουλεύουμε ποια στοιχεία πρέπει να περιλαμβάνουν σε μια επίσημη καταγγελία.

Ποιες αλλαγές προβλέπετε στο μέλλον;

Τον Ιανουάριο του 2005 η ομοσπονδιακή κυβέρνηση οργάνωσε την πρώτη ακρόαση βάσει του νέου νόμου ο οποίος απαγορεύει τις διακρίσεις για διαφόρους λόγους, περιλαμβανομένης της ηλικίας. Η δική μας συμμετοχή αφορούσε την παροχή συμβουλών σχετικά με το περιεχόμενο του πρώτου νομοσχεδίου. Ελπίζουμε ότι ο νέος νόμος θα επεκταθεί πέρα από τις οδηγίες της ΕΕ και θα απαγορεύει τις διακρίσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες, καθώς και στην απασχόληση. Αλλά βρισκόμαστε ακόμη στην αρχή. Ελπίζουμε ότι ο νόμος θα εγκριθεί από την κυβέρνηση σύντομα και θα ψηφιστεί πριν από το καλοκαίρι του 2005.

Οι άνδρες υποβάλλουν περισσότερες καταγγελίες για διακρίσεις στο χώρο εργασίας απ' ό,τι οι γυναίκες»

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ
ΓΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΤΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

www.altersdiskriminierung.de

Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Η Maria Miguel Sierra διηύθυνε το γραφείο καταγγελιών του Κινήματος κατά του ρατσισμού, του αντισημιτισμού και της ξενοφοβίας (MRAX) επί σειρά ετών και στη συνέχεια έγινε αναπληρώτρια διευθύντρια του Ευρωπαϊκού Δικτύου Καταπολέμησης του Ρατσισμού (ENAR). Επί του παρόντος, εργάζεται ως σύμβουλος και συμμετέχει στην υλοποίηση διαφόρων σχεδίων στα νέα κράτη μέλη της ΕΕ.

Μια από τις καινοτομίες που εισήγαγαν οι οδηγίες είναι το δικαίωμα των ενώσεων και οργανώσεων να υπερασπίζονται ή να εκπροσωπούν θύματα διακρίσεων σε μια δικαστική διαδικασία. Επειδή έχουν στενές διασυνδέσεις με τις «ομάδες ευάλωτων ατόμων», οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών κατέχουν προνομιακή θέση, έτσι ώστε να συμβάλουν στην επιβολή της εφαρμογής της νομοθεσίας κατά των διακρίσεων.

Η πείρα του «Κινήματος κατά του ρατσισμού, του αντισημιτισμού και της ξενοφοβίας» (MRAX) – μιας

βελγικής μη κερδοσκοπικής οργάνωσης – αποτελεί ενδεικτικό παράδειγμα, διότι το MRAX διατηρεί ένα γραφείο καταγγελιών από το 1974, το οποίο προσφέρει υπηρεσίες σε άτομα που υπήρξαν θύματα ή μάρτυρες πράξεων ρατσισμού ή διακρίσεων.

Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Στο γραφείο καταγγελιών μια ομάδα δύο νομικών συμβούλων παρέχει δωρεάν πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τις ακόλουθες επιλογές

που έχει στη διάθεσή του ο καταγγέλλων.

- Έγκληση του καταγγελλόμενου για εφαρμογή διακρίσεων ή του προϊστάμενού του. Ο κατηγορούμενος καλείται να παρουσιάσει τη δική του εκδοχή για τα πραγματικά περιστατικά και προειδοποιείται για τις ενδεχόμενες νομικές συνέπειες της διάκρισης. Κατά περίπτωση, καλούνται οι προϊστάμενοί του να διερευνήσουν τα περιστατικά και να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα. Η αποτροπή και η πρόληψη αποτελούν το βασικό στόχο αυτής της μορφής δράσης.
- Διαμεσολάβηση. Σε περιπτώσεις που είναι δύσκολη η προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων διακριτικής μεταχείρισης (παραδειγματος χάρη σε θέματα στέγασης) ή όταν ο καταγγέλλων βρίσκεται σε ευάλωτη θέση (παραδειγματος χάρη στο χώρο εργασίας), είναι δυνατό να προταθεί η διαδικασία της διαμεσολάβησης. Στην περίπτωση αυτή αναπτύσσεται διάλογος με την πλευρά του κατηγορουμένου με στόχο να επιτευχθεί διακανονισμός ή να ζητηθεί συγγνώμη.
- Υποβολή καταγγελίας. Σε περιπτώσεις όπου ένας δημόσιος υπάλληλος και ειδικότερα αστυνομικός διαπράττει πράξεις ρατσισμού, τα περισσότερα θύματα έχουν την τάση να υποβάλουν καταγγελία. Όταν πρόκειται για σοβαρά περιστατικά, το MRAX μπορεί να λάβει μέρος στη δικαστική αγωγή. Ο νόμος του 1981 (για την τιμωρία ορισμένων πράξεων που έχουν ως κίνητρο το ρατσισμό ή την ξενοφοβία) παρέχει στο MRAX τη δυνατότητα να το πράξει.

Η ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Οι καταγγελίες που έλαβε η οργάνωση βοήθησαν το MRAX να σχεδιάσει ενημερωτικές εκστρατείες που αποσκοπούν στην καταπολέμηση των διακρίσεων στην πηγή τους αλλά και να ενθαρρύνουν τα θύματα να καταγγέλλουν ενέργειες διακριτικής μεταχείρισης. Από το 2002, το MRAX πραγματοποιεί εκστρατεία η οποία εστιάζεται στις διακρίσεις στην καθημερινή ζωή. Άρχισε να αντιμετωπίζει περιπτώσεις διακρίσεων σχετικά με την πρόσβαση σε ντισκοτέκ και μπαρ· επί του παρόντος, εστιάζει την προσοχή του στον τομέα της στέγασης· το τελευταίο σκέλος της εκστρατείας θα καλύπτει τις διακρίσεις στον τομέα της απασχόλησης. Η εκστρατεία πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Κέντρο Ίσων Ευκαιριών και Καταπολέμησης του Ρατσισμού (είναι ο Βελγικός

La discrimination raciste dans l'accès au logement est un délit.

02/209.62.53 - www.mrax.be

Avec le soutien de la COCCO

Η ενημερωτική εκστρατεία εστιάζεται στις διακρίσεις που αφορούν την πρόσβαση στη στέγαση

Εθνικός Φορέας για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης) και με ένα φάσμα ενώσεων και ιδρυμάτων.

ΕΝΤΟΥΤΟΙΣ, ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΗΨΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το MRAX παρέχει επίσης συμβουλές σε θέματα που αφορούν τη μετανάστευση και το άσυλο, ένα κέντρο τεκμηρίωσης, κύκλους μαθημάτων κατάρτισης με διαφορετικούς αποδέκτες και ένα μηνιαίο ενημερωτικό δελτίο «MRAX-Info». Λόγω της μεγάλης του εμπειρίας, το MRAX είναι σε θέση να συνεισφέρει στην εκπόνηση νομοθετικών πράξεων και στη χάραξη πολιτικής και να ζητεί από τις διοικητικές, δικαστικές και πολιτικές αρχές να λαμβάνουν μέτρα για την καταπολέμηση των φυλετικών διακρίσεων.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

- Κίνημα κατά του ρατσισμού, του αντισημιτισμού και της ξενοφοβίας: www.mrax.be
- Βελγικός Εθνικός Φορέας για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης: www.antiracisme.be

Η ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΠΡΩΘΗΣΗ ΕΝΟΣ ΚΟΙΝΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΡΜΟΔΙΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Και οι δύο οδηγίες κατά των διακρίσεων απαιτούν από τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την πρόσβαση των θυμάτων διακρίσεων σε δικαστικές ή/και διοικητικές διαδικασίες, γεγονός που προσδίδει μια νέα αποστολή σε δικηγόρους, ΜΚΟ, ενώσεις, ανεξάρτητους οργανισμούς και συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Αν και έχει ενισχυθεί ο ρόλος των υφισταμένων οργανώσεων (παραδείγματος χάρι στο Ηνωμένο Βασίλειο), οι οδηγίες επέτρεψαν τη δημιουργία νέων οργανισμών που είναι αρμόδιοι να ενημερώνουν τα θύματα, να παρέχουν συμβουλές, να τα εκπροσωπούν ενώπιον των Δικαστηρίων, να συγκεντρώνουν τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία και να τους βοηθούν κατά τη διαπραγμάτευση με τον εργοδότη τους. Οι διάφοροι τύποι φορέων και οργανώσεων – ΜΚΟ, συνδικαλιστικές οργανώσεις και δικηγόροι – έχουν διαφορετικό νομικό καθεστώς και συχνά ασχολούνται με συγκεκριμένες μορφές διακρίσεων. Αυτό σημαίνει ότι ο κάθε φορέας έχει στην πράξη μια συγκεκριμένη αποστολή.

Ωστόσο, επιδιώκουν και ένα κοινό στόχο: να επιβάλουν την εφαρμογή της νομοθεσίας κατά των διακρίσεων. Για να το επιτύχουν, πρέπει να συνεργάζονται στενά μεταξύ τους. Ποιος μπορεί να βοηθήσει περισσότερο ένα δικηγόρο που συλλέγει τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία για να παραπεμφθεί μια υπόθεση στο δικαστήριο από μια ΜΚΟ ή μια συνδικαλιστική οργάνωση; Και χωρίς τις νομικές γνώσεις ενός δικηγόρου, οι νομικές συμβουλές που μπορούν να δώσουν οι ΜΚΟ και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις στα θύματα διακρίσεων είναι περιορισμένες, εάν δεν έχουν αναπτύξει τους απαραίτητους πόρους.

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ – ΕΝΑ ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ

Οι φορείς αυτοί πρέπει να γνωρίζουν ότι η αποστολή τους και οι δυνατότητές τους έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα για την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη υπεράσπιση των θυμάτων. Η αύξηση της ευαισθητοποίησης είναι το κεντρικό στοιχείο του κοινοτικού προγράμματος δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων και υλοποιείται, μεταξύ άλλων, από διάφορα εθνικά και διεθνή εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Η κατάρτιση αποτελεί καθοριστικό στοιχείο για την καταπολέμηση των διακρίσεων και τη στήριξη των θυμάτων. Μέσω της παροχής κατάρτισης σχετικά με τις οδηγίες της ΕΕ κατά των διακρίσεων και την ενσωμάτωση της νομοθεσίας, οι αρμόδιοι φορείς δεν ενημερώνονται μόνον για το τι σημαίνουν και τι επιπτώσεις έχουν οι έννοιες που χρησιμοποιούνται στα νομικά μέσα, αλλά διδάσκονται και πώς να τα χρησιμοποιούν και να τα προσαρμόζουν σε διαφορετικές καταστάσεις.

Η κατάρτιση αυτή προσφέρει στους αρμόδιους φορείς μια ειδική νομική μεθοδολογία για να εξοικειώνονται με τις ειδικές μεθόδους νομικής σκέψης κατά την εφαρμογή και την ερμηνεία των οδηγιών. Είτε ακολουθείται μια περιφερειακή προσέγγιση, όπως αυτή του ιταλικού Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου είτε μια διακρατική προσέγγιση, όπως αυτή της Ακαδημίας Ευρωπαϊκού Δικαίου της Τρίερ, η κατάρτιση παρέχει επίσης τη δυνατότητα ανταλλαγής επαγγελματικών εμπειριών και απόψεων.

Η Florence Hartmann-Vareilles είναι διευθύντρια σπουδών της Ακαδημίας Ευρωπαϊκού Δικαίου (ERA) της Τρίερ, υπεύθυνη για μια σειρά σεμιναρίων σχετικά με τη νομοθεσία της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του κοινοτικού προγράμματος δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων. Στο παρελθόν ασκούσε δικηγορία στη Grenoble και το Παρίσι.

Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Η Caroline Gooding είναι διευθύντρια της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Ατόμων με ειδικές ανάγκες στο ΗΒ, αρμόδια για θέματα μακροχρόνιας και πολλαπλής αναπηρίας, καθώς και για τις συνολικές επιπτώσεις του νόμου για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω αναπηρίας (DDA). Στο παρελθόν διετέλεσε επικεφαλής του σχεδίου εκπροσώπησης και παροχής συμβουλών του DDA και μέλος της κυβερνητικής ομάδας δράσης σε θέματα αναπηρίας.

Από τότε που ψηφίστηκε ο νόμος κατά των διακρίσεων λόγω αναπηρίας του ΗΒ (DDA) το 1995, δύο εθνικοί φορείς καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω αναπηρίας έχουν θέσει σε εφαρμογή ειδικά έργα ή έχουν συστήσει μονάδες για την παροχή συμβουλών και την εκπροσώπηση θυμάτων διακρίσεων λόγω αναπηρίας.

ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

Ο Βασιλικός Εθνικός Οργανισμός Τυφλών (RNIB) θέσπισε τη θέση του νομικού συμβούλου. Σήμερα, η υπηρεσία αυτή, με προσωπικό δύο μελών, παρέχει συμβουλές και εκπροσωπεί τους τυφλούς και άτομα με μειωμένη όραση σε υποθέσεις διακρίσεων, παρέχει επίσης συμβουλές σε όσους τους εκπροσωπούν όπως δικηγόρους, συνδικαλιστικές οργανώσεις ή γραφεία παροχής νομικών συμβουλών. Επίσης, διαθέτει ενημερωτικά δελτία για το DDA και πραγματοποιεί διαλέξεις σε όλη τη χώρα αναφορικά με τις διατάξεις του νόμου.

Ο RNIB έχει εκπροσωπήσει εκατοντάδες τυφλούς και άτομα με μειωμένη όραση σε υποθέσεις διακρίσεων τόσο όσον αφορά την απασχόληση όσο και την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες. Πραγματοποιεί κατά μέσο όρο 50 έως 75 τηλεφωνικές έρευνες εβδομαδιαίως εκτός από τις έρευνες με ηλεκτρονικά μέσα και με το ταχυδρομείο. Έχουν διευθετηθεί πολλές υποθέσεις, ενώ ορισμένες έχουν επιλυθεί στα δικαστήρια. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Απαγορεύθηκε η πρόσβαση στον κ. Η στο εστιατόριο της γειτονιάς του επειδή τον συνόδευε ο σκύλος-οδηγός του. Ο RNIB τον εκπροσώπησε σε καταγγελία του βάσει του νόμου. Έλαβε αποζημίωση £1 000 (1 450 ευρώ) και εκδόθηκε η πρώτη διαταγή βάσει αυτών των διατάξεων κατά του εστιατορίου που το υποχρέωνε να του επιτρέψει την είσοδο.

Αρκετές οργανώσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο παρέχουν νομικές συμβουλές για θέματα διακρίσεων σε βάρος ατόμων με αναπηρία

- Εταιρεία αρνήθηκε στον κ. Α θέση εργασίας, διότι αυτός δεν διέθετε άδεια οδήγησης, αν και μπορούσε να πηγαίνει στην εργασία του με άλλα μεταφορικά μέσα. Η υπόθεση διευθετήθηκε με την καταβολή αποζημίωσης £12 000 (17 400 ευρώ) και την προσφορά μιας άλλης θέσης εργασίας.

Ο Βασιλικός Εθνικός Οργανισμός Κωφών (RNID) είναι η μεγαλύτερη φιλανθρωπική οργάνωση που εκπροσωπεί τα 9 εκατομμύρια κωφούς και άτομα με προβλήματα ακοής στο

Ηνωμένο Βασίλειο. Ο οργανισμός συνέστησε μια

μονάδα παροχής ειδικευμένων νομικών συμβουλών – την Υπηρεσία Casework – η οποία ασχολείται με θέματα που αφορούν τους κωφούς και τα άτομα με προβλήματα ακοής σε σχέση με τη νομοθεσία περί αναπηρίας και κοινωνικής ασφάλισης.

Από το 2001 και μετά, η υπηρεσία αυτή ασχολήθηκε άμεσα με περισσότερες από 2 000 ατομικές περιπτώσεις και πραγματοποίησε αρκετές εκατοντάδες επαφές με οργανώσεις και κυβερνητικούς οργανισμούς. Ανέλαβε την επίλυση διαφορών βάσει του DDA από τα μέσα του 2002 και εκπροσώπησε περισσότερες από 30 υποθέσεις διακρίσεων σε θέματα απασχόλησης, εκπαίδευσης και πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες. Οι περισσότερες από τις διαφορές αυτές είχαν επιτυχή έκβαση, είτε με τελική απόφαση δικαστηρίου είτε διαμέσου φιλικού διακανονισμού.

Δραστηριοποιούνται επίσης και άλλα δίκτυα. Αν και οι δύο αυτές οργανώσεις είναι οι πλέον δραστήριες στον τομέα της παροχής συμβουλών και πληροφόρησης σχετικά με τον DDA, και άλλοι φορείς παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες. Η MIND, η μεγαλύτερη εθνική οργάνωση για τα άτομα με διανοητικές ασθένειες διαθέτει τηλεφωνική γραμμή παροχής νομικών συμβουλών και έχει συστήσει δίκτυο ασκούντων συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα, στους οποίους μπορούν να απευθύνονται αυτά τα άτομα. Η εν λόγω υπηρεσία παροχής συμβουλών καλύπτει ένα φάσμα θεμάτων και ένα μικρό ποσοστό των τηλεφωνικών κλήσεων σχετίζονται με τον DDA.

Το DIAL-UK, ένα δίκτυο 160 τοπικών υπηρεσιών παροχής τηλεφωνικών πληροφοριών και συμβουλών σε άτομα με ειδικές ανάγκες, έχει οργανώσει σειρά σεμιναρίων κατάρτισης σε όλη τη χώρα όταν τέθηκε σε εφαρμογή ο DDA.

Ορισμένες συνδικαλιστικές οργανώσεις δραστηριοποιούνται επίσης στην διάδοση πληροφοριών σχετικά με το νόμο και την προώθηση υποθέσεων για λογαριασμό των μελών τους. Οι καλές σχέσεις ανάμεσα σε οργανώσεις ατόμων με ειδικές ανάγκες και σε συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι σημαντικές για την αποτελεσματική εκπροσώπηση των δικαιωμάτων αυτών των ατόμων.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Επιτροπή Δικαιωμάτων Ατόμων με ειδικές ανάγκες: www.drc-gb.org

Νομοθεσία για άτομα με ειδικές ανάγκες, βλέπε κυβερνητική υπηρεσία πολιτικής για άτομα με ειδικές ανάγκες του ΗΒ: www.disability.gov.uk

RNIB: www.rnib.org.uk

RNID: www.rnid.org.uk

MIND: www.mind.org.uk

DIAL-UK: www.dialuk.info

ΑΚΤΙΒΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Η Ελληνική Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες συντονίζει έργο στο οποίο συμμετέχουν εταίροι από εννέα κράτη μέλη της ΕΕ, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Έχει στόχο να ενισχύσει τους ακτιβιστές και συνηγόρους που είναι οι ίδιοι άτομα με ειδικές ανάγκες ή εκπροσωπούν άτομα με ειδικές ανάγκες, έτσι ώστε να μπορούν να αξιοποιούν τα νεοσυσταθέντα νομικά μέσα. Θα οργανωθούν τρία σεμινάρια σε επίπεδο ΕΕ και 11 εθνικά σεμινάρια κατάρτισης με θέμα τη νομοθεσία περί ίσων δικαιωμάτων που απορρέει από τη νομοθεσία της ΕΕ, τη διεθνή νομοθεσία και τα εθνικά δίκαια των κρατών μελών. Προβλέπεται επίσης η έκδοση ενός εκπαιδευτικού εγχειριδίου και η δημιουργία ενός ιστότοπου στο Διαδίκτυο.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ:

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (EDF): www.edf-feph.org
Ελληνική Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες: www.esaea.gr

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ ΘΥΜΑΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Η Anette Sjödin είναι συντονιστής έργου στην RFSL (Σουηδική Ομοσπονδία πρόσπισης των δικαιωμάτων των λεσβιών, ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων και τρανσεξουαλικών) και ασχολείται κατά κύριο λόγο με έργα της ΕΕ που αφορούν θέματα διακρίσεων στο χώρο εργασίας.

Πολλά θύματα διακρίσεων στο χώρο εργασίας δεν θα υπέβαλαν ποτέ καταγγελία. Γιατί; Τι είναι αυτό που τους εμποδίζει να αναλάβουν δράση για να διασφαλίσουν τα δικαιώματά τους;

Πρώτον, πρέπει να γνωρίζουμε τι είναι διάκριση και ότι υπάρχει νομοθεσία που την απαγορεύει. Αντί να ψέγουμε τους εαυτούς μας για ανεπάρκεια, πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι υφιστάμεθα εκφοβισμό, παρενόχληση ή ότι μας αρνούνται μια θέση εργασίας έστω και αν είμαστε οι υποψήφιοι με όλα τα απαραίτητα προσόντα.

Δεύτερον, πρέπει να κατανοούμε το όφελος της αντίδρασης, της διαμαρτυρίας κατά της διακριτικής μεταχείρισης. Γιατί πρέπει να δρούμε και να μην υπομένουμε σιωπηλά; Πρέπει να έχουμε το σθένος να αντιδρούμε.

Τέλος, πρέπει να γνωρίζουμε σε ποιον θα απευθυνθούμε. Ποιον μπορούμε να εμπιστευθούμε; Ποιος θα πάρει το μέρος μας και γνωρίζει ποιο πρέπει να είναι το επόμενο βήμα; Θα χρειαστούμε υπεράσπιση και για τη νομική διαδικασία αλλά και στήριξη για να αντέξουμε την πνευματική κόπωση.

Θα απαιτηθεί μεγάλη προσπάθεια για να ξεπεραστούν αυτά τα εμπόδια και για να εφαρμοστεί στην καθημερινή πράξη η νομοθεσία. Οι ΜΚΟ διαδραματίζουν σημαντικότερο ρόλο στη στήριξη μεμονωμένων ατόμων. Ως εκπρόσωποι των ομάδων ατόμων που είναι εκτεθειμένα σε

διακρίσεις, ενημερώνονται για την καθημερινή ζωή των ατόμων που εκπροσωπούν και γνωρίζουν τις μορφές διάκρισης. Οι ΜΚΟ μπορούν να αντιμετωπίσουν αξιόπιστα τα προαναφερθέντα εμπόδια όταν επικοινωνούν με μεμονωμένα άτομα και οργανώσεις.

ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΧΩΡΕΣ

Στο πλαίσιο του έργου «Πρόσβαση στη δικαιοσύνη» συνεργάζονται οργανώσεις από τέσσερις χώρες για να γεφυρώσουν το χάσμα ανάμεσα στα λόγια και τα έργα, έτσι ώστε η νομοθεσία να εφαρμόζεται στην πράξη όταν υφίστανται διακρίσεις. Το έργο εστιάζεται στις διακρίσεις λόγω ηλικίας, αναπηρίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Οι δραστηριότητες σε εθνικό επίπεδο υλοποιούνται από τέσσερις ΜΚΟ: παροχή βοήθειας σε ηλικιωμένους από τη Μεγάλη Βρετανία, Ισπανική

Συνομοσπονδία Οργανώσεων Ηλικιωμένων Ατόμων (CEOMA), Οργάνωση ACCEPT, η οποία δραστηριοποιείται στη Ρουμανία για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού, και Σουηδική Συνομοσπονδία υπεράσπισης των λεσβιών, ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων και τρανσεξουαλικών (RFSL).

Στο έργο αυτό συμμετέχουν επίσης η Σουηδική Συνομοσπονδία Συνδικάτων (LO) και ο Διαμεσολαβητής κατά των διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού (HomO). Η

Τα άτομα χρειάζονται στήριξη για να εφαρμοστεί στην πράξη η νομοθεσία

διαχείριση του έργου ασκείται από την RFSL. Το έργο χρηματοδοτείται ως διακρατική δράση στο πλαίσιο του προγράμματος κοινοτικής δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Σε εθνικό επίπεδο, το έργο υλοποιείται με διαφορετικούς μηχανισμούς στις τέσσερις χώρες. Αυτό είναι απαραίτητο διότι οι συνθήκες και οι δομές διαφέρουν: οι νομοθεσίες διαφέρουν μεταξύ των χωρών · τα μεμονωμένα άτομα, οι ΜΚΟ, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι φορείς νομικής εκπροσώπησης γνωρίζουν τη νομοθεσία σε διαφορετικό βαθμό · οι μηχανισμοί χειρισμού των καταγγελιών διαφέρουν και οι βασικοί φορείς δεν είναι πάντοτε οι ίδιοι σε κάθε χώρα. Ωστόσο, αν και υπάρχουν επιμέρους διαφορές, ο γενικός στόχος είναι ο ίδιος: η ανάπτυξη ικανοτήτων των βασικών φορέων για να υπερασπίζονται τα θύματα διακρίσεων. Αυτό επιτυγχάνεται με τη διοργάνωση σεμιναρίων/διασκέψεων και την παραγωγή ενημερωτικού/εκπαιδευτικού υλικού. Τα προαναφερθέντα εμπόδια θα αντιμετωπιστούν και θα δοθεί έμφαση στην αποστολή του κάθε βασικού φορέα και στις ευκαιρίες και την ευθύνη του να στηρίζει μεμονωμένα άτομα.

Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το τελικό αποτέλεσμα του έργου θα είναι η σύνταξη ενός κοινού εγχειριδίου κατάρτισης που θα αναπτυχθεί καθόλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και θα ολοκληρωθεί το 2006. Το εγχειρίδιο αυτό θα μεταφραστεί σε διάφορες γλώσσες. Το 2006 θα πραγματοποιηθεί διεθνές σεμινάριο με γενικό στόχο να καθοριστεί ένα πρόγραμμα δράσης για τη συνέχιση της καταπολέμησης των διακρίσεων στην Ευρώπη. Διότι ένα πράγμα είναι βέβαιο: ο αγώνας κατά των διακρίσεων θα πρέπει να είναι μακροχρόνιος και τα άτομα θα έχουν ανάγκη τη στήριξη των ΜΚΟ για να εφαρμοσθεί στην πράξη η νομοθεσία.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΑΝΑΤΡΕΞΕΤΕ ΣΤΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
www.rfsl.se/access

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΜΚΟ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΗ

Η Margarita Piieva είναι δικηγόρος που ειδικεύεται σε θέματα καταπολέμησης των διακρίσεων και ασκεί δικηγορία στη Σόφια. Έλαβε μέρος στην εκπόνηση της βουλγαρικής νομοθεσίας για την καταπολέμηση των διακρίσεων, ενσωματώνοντας τις οδηγίες της ΕΕ, και έχει πραγματοποιήσει ορισμένες αναλύσεις της εγχώριας κατάστασης από νομική άποψη, μια από τις οποίες είχε

ως αποδέκτη την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επί του παρόντος, είναι εθνική συντονίστρια στη Βουλγαρία ενός έργου για την καταγραφή και την ανάπτυξη ικανοτήτων των ΜΚΟ στα νέα δέκα κράτη μέλη και τις τρεις υποψήφιες χώρες, το οποίο χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του προγράμματος κοινοτικής δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων. Αναλύει το έργο «Ίσα δικαιώματα στην πράξη» και τις ανάγκες των ΜΚΟ στη Βουλγαρία και ευρύτερα στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.

Πώς μπορούν οι ΜΚΟ να βοηθήσουν τα θύματα διακρίσεων να έχουν πρόσβαση στη δικαιοσύνη;

Οι ΜΚΟ συμβάλλουν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης, παρέχουν στα θύματα τη δυνατότητα να κατανοήσουν ότι οι διακρίσεις αποτελούν παραβίαση δικαιωμάτων και τους ενημερώνουν για τις πιθανές δυνατότητες δράσης. Λαμβάνουν επίσης και επεξεργάζονται καταγγελίες, παρέχοντας συμβουλές για τη νομική και πρακτική αντιμετώπιση μιας κατάστασης. Όταν ζητείται η παρέμβασή τους σε μια διαφορά, οι ΜΚΟ βοηθούν τα θύματα διακρίσεων να αναπτύξουν τα νομικά επιχειρήματα και να τεκμηριώσουν τα πραγματικά περιστατικά, εξασφαλίζοντας τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία για να υποβάλουν αγωγή ενώπιον δικαστηρίου. Ορισμένες ΜΚΟ διαθέτουν νομικούς συμβούλους που τους παρέχουν τη δυνατότητα να εκπροσωπούν τα θύματα ενώπιον των δικαστηρίων και άλλων αρχών. Ορισμένοι φορείς αναλαμβάνουν την επίλυση διαφορών στρατηγικής σημασίας αναζητώντας ενεργώς υποθέσεις ή προετοιμάζοντας οι ίδιοι υποθέσεις για τις οποίες αναπτύσσουν τα νομικά επιχειρήματα και οι οποίες λειτουργούν ως δοκιμαστική άσκηση, έτσι ώστε να αναπτυχθεί νομολογία σε θέματα που έχουν αντίκτυπο στο όλο σύστημα. Στη συνέχεια δημοσιοποιούν τα αποτελέσματα των δικαστικών διαδικασιών στην προσπάθειά τους να προωθήσουν την αλλαγή της στάσης των πολιτών.

Πώς η νέα νομοθεσία της Βουλγαρίας κατά των διακρίσεων συνέβαλε στην αλλαγή αυτού του ρόλου;

Η νέα νομοθεσία που ενσωματώνει το κεκτημένο της ΕΕ ενίσχυσε σημαντικά τις ικανότητες των ΜΚΟ να ασχολούνται με υποθέσεις καταπολέμησης διακρίσεων. Τους έδωσε κύρος τόσο να εκπροσωπούν τα θύματα όσο και να ασκούν δικαστικές αγωγές εξ ονόματός τους, σε περίπτωση παραβίασης συλλογικών δικαιωμάτων. Επιπλέον, οι ΜΚΟ μπορούν να συμμετέχουν σε δικαστικές διαδικασίες που τις κινούν μεμονωμένα θύματα ή άλλες ΜΚΟ με την ιδιότητα του ενδιαφερόμενου μέρους, προσφέροντας πρόσθετη πραγματογνωμοσύνη ή πολιτική στήριξη σε μια υπόθεση γενικού ενδιαφέροντος. Εθνικές και διεθνείς ομάδες υπεράσπισης δικαιωμάτων εξέφρασαν τον ενθουσιασμό τους για την αξιοποίηση αυτών των νέων σημαντικών δυνατοτήτων, οδηγώντας υποθέσεις γενικού ενδιαφέροντος ενώπιον δικαστηρίων με την ιδιότητα του ενάγοντα κατά των διακρίσεων. Δικαστικές αγωγές που έχουν ασκήσει η Βουλγαρική Επιτροπή Ελσίνκι και το Ίδρυμα Romani Baht, στις οποίες συμμετείχε το Ευρωπαϊκό Κέντρο για τα Δικαιώματα των Ρομ με την ιδιότητα του amicus curiae, έχουν ήδη επιτυχή έκβαση στο δικαστήριο.

Πόσες οργανώσεις δραστηριοποιούνται σε αυτή την περιοχή και σε ποιους τομείς; Πόσοι φορείς θα

συμμετάσχουν σε αυτό το έργο;

Στη Βουλγαρία, περίπου δέκα ΜΚΟ αναπτύσσουν δράση κατά των διακρίσεων που συνίσταται στην παρακολούθηση, την άσκηση δικαστικών προσφυγών και την υπεράσπιση θυμάτων. Οι περισσότερες από τις οργανώσεις αυτές είναι ομάδες υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με έμφαση στις διακρίσεις λόγω φυλής / εθνικής καταγωγής. Ορισμένες είναι ομάδες τοπικών κοινοτήτων που εστιάζουν τη δράση τους σε διακρίσεις κατά των Ρομ ή διακρίσεις λόγω γενετήσιου προσανατολισμού και αναπηρίας. Πολύ λιγότερο δραστήριες είναι ομάδες που ασχολούνται με διακρίσεις λόγω θρησκείας και ηλικίας. Άλλες δέκα οργανώσεις αναπτύσσουν δράση αποκλειστικά για την εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων στα σχολεία σε βάρος των παιδιών Ρομ. Δραστήρια μέλη όλων αυτών των ΜΚΟ θα συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου.

Πόσο διαφέρει η ικανότητα των ΜΚΟ μεταξύ των 13 χωρών υλοποίησης του έργου;

Οι ΜΚΟ με την ισχυρότερη παρουσία δραστηριοποιούνται στη Βουλγαρία, την Ουγγαρία και την Πολωνία, διότι στις χώρες αυτές βασίζονται σε ευρύτερες ομάδες έμπειρων ακτιβιστών στους οποίους περιλαμβάνονται και δικηγόροι με γενικότερα ενδιαφέροντα. Σε αυτές τις τρεις χώρες, οι ΜΚΟ έχουν μεγαλύτερη επιτυχία στην άσκηση πιέσεων, την υπεράσπιση θυμάτων και την επίλυση διαφορών σε υποθέσεις στρατηγικής σημασίας, τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και διεθνώς.

Ποιες είναι οι ειδικές ανάγκες των ΜΚΟ στις 13 χώρες;

Η συντριπτική πλειοψηφία των πρωτοβάθμιων και τοπικών ομάδων δράσης χρειάζεται κατάρτιση όσον αφορά τα νομικά πρότυπα και τα μέσα καταπολέμησης των διακρίσεων. Περισσότερο αναπτυγμένες ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται σε κεντρικές περιοχές, χρειάζονται κατάρτιση εκπαιδευτών που θα συμβάλουν στη μεταφορά τεχνογνωσίας στις τοπικές και πρωτοβάθμιες ομάδες δράσης. Αυτό μπορεί να βελτιώσει την ικανότητα μικρότερων ομάδων να βοηθούν την πρόσβαση στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης, λειτουργώντας ως συνδετικός κρίκος μεταξύ των θυμάτων και του συστήματος απονομής δικαιοσύνης, αφενός, και μεταξύ των φορέων παροχής συμβουλών και προβολής σε εθνικό επίπεδο, αφετέρου. Τόσο οι μικρές τοπικές ομάδες δράσης όσο και οι

περισσότερο αναπτυγμένες οργανώσεις που δρουν σε εθνικό επίπεδο χρειάζονται θεσμική στήριξη και χρηματοδότηση για να διευρύνουν τις προσπάθειές τους στην κίνηση δικαστικών διαδικασιών και την υπεράσπιση και για να αναβαθμίσουν ακόμη περισσότερο την επάρκειά τους στον αγώνα κατά των διακρίσεων.

Είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τις διατάξεις της νέας νομοθεσίας;

Πολλές από τις παλαιότερες και ισχυρότερες ΜΚΟ που έχουν εμπειρία στην αποτελεσματική προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων διαθέτουν τον απαραίτητο μηχανισμό για να χρησιμοποιούν τα νέα μέσα νομικής προστασίας. Άλλες, όμως, όπως και η τεράστια πλειοψηφία των τοπικών και κοινοτικών ομάδων δράσης χρειάζονται κατάρτιση ή επιμόρφωση. Για να διευκολυνθεί αυτό, πρέπει να γίνει μια συνετή επένδυση προκειμένου να επεκταθεί η ικανότητα κατάρτισης των εμπειρότερων οργανώσεων, έτσι ώστε να μπορέσουν να μεταφέρουν την τεχνογνωσία τους στις τοπικές και κοινοτικές ομάδες.

Πώς θα συμβάλει αυτό το έργο στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους;

Χρηματοδοτώντας ενέργειες κατάρτισης εκπαιδευτών και στη συνέχεια κατάρτισης ακτιβιστών, το έργο αυτό θα συμβάλει στο να αποκτήσει πρακτικές ικανότητες ένα μεγάλο τμήμα των ΜΚΟ. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη του δημοσίου ενδιαφέροντος και την πρακτική εφαρμογή του δικαιώματος στην ίση μεταχείριση. Ο τελικός αριθμός ακτιβιστών που θα εκπαιδευτούν – 50 άτομα στη Βουλγαρία – είναι σημαντικός, δεδομένου ότι μόνο δέκα περίπου ΜΚΟ δραστηριοποιούνται σήμερα στον τομέα αυτό (χωρίς να περιλαμβάνονται σε αυτές οι οργανώσεις που εστιάζουν τη δράση τους στα δικαιώματα των Ρομ στην εκπαίδευση). Αυτό σημαίνει ότι το εύρος των σχεδιαζόμενων ενεργειών κατάρτισης μπορεί να ωφελήσει ολόκληρη την κοινότητα των ακτιβιστών κατά των διακρίσεων και ενδεχομένως να διπλασιάσει την ικανότητά τους.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΛΑΒΕΤΕ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΥΟ
ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ:

Ευρωπαίοι σύμβουλοι για ανθρώπινα
δικαιώματα: www.humanconsultancy.com
Ομάδα Μεταναστευτικής Πολιτικής:
www.migpolgroup.com

ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

Ο Jean-Luc Rageul είναι Γενικός Γραμματέας του νομαρχιακού τμήματος Παρισιού της CFDT. Η CFDT είναι η εθνική συνομοσπονδία συνδικάτων η οποία εκπροσωπεί εργαζομένους όλων των περιοχών και κλάδων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε διαφορετικά γεωγραφικά επίπεδα: εθνικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό.

Το νομαρχιακό τμήμα Παρισιού της Γαλλικής Δημοκρατικής Συνομοσπονδίας Εργασίας (CFDT) διαθέτει μακροχρόνια εμπειρία στην προάσπιση της ισότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων. Από τη δεκαετία του '70, αγωνιζόμαστε για να έχουν όλοι οι εργαζόμενοι τα ίδια δικαιώματα, ανεξάρτητα από το αν είναι Γάλλοι ή αλλοδαποί. Τη δεκαετία του '80 εστίασαμε τη δράση μας στην προώθηση της νομιμοποίησης των ξένων εργατών που δεν διέθεταν έγγραφα και τη δεκαετία του '90, θέσαμε σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα δράσης και ευαισθητοποίησης με τίτλο «Για την ισότητα και την καταπολέμηση των διακρίσεων».

Ωστόσο, παρά τις εν λόγω δραστηριότητες ευαισθητοποίησης, πολλές διοικήσεις επιχειρήσεων εξακολουθούν να ασκούν πρακτικές φυλετικών διακρίσεων, ενώ τα συνδικάτα δεν διαθέτουν ακόμη τα αναγκαία μέσα να τις αντιμετωπίσουν. Για να δώσουμε τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους φορείς να αξιοποιήσουν τη νομοθεσία κατά των διακρίσεων στο πλαίσιο της πρακτικής των συνδικαλιστικών τους οργανώσεων, έχουμε ορίσει ως βασική μας προτεραιότητα την κατάρτιση σε θέματα δικαστικών διαδικασιών.

ΕΝΑΣ ΚΑΛΑ ΔΟΜΗΜΕΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Το 2004 ξεκινήσαμε ένα κύκλο σεμιναρίων κατάρτισης σε συνεργασία με την εταιρεία συμβούλων Astrolabe Conseil και την GELD (Ομάδα Μελετών και Καταπολέμησης των Διακρίσεων). Τα σεμινάρια αυτά είχαν ως αποδέκτες τους βασικούς συνδικαλιστικούς φορείς: αιρετούς δικαστές εργατοδικείων, νομικούς συμβούλους συνδικάτων και αντιπροσώπους συνδικάτων στο χώρο εργασίας.

Τα σεμινάρια είχαν σαν αποτέλεσμα την εκπόνηση ενός δοκιμασμένου προγράμματος κατάρτισης που

καλύπτει τα ακόλουθα βασικά στοιχεία:

- τις καταβολές της έννοιας των διακρίσεων ·
- τα βασικά στοιχεία του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα ·
- το ευρωπαϊκό και κοινοτικό δίκαιο σε θέματα διακρίσεων ·
- τη διεξοδική ανάλυση των οδηγιών 2000/43 και 2000/78 της ΕΕ ·
- την έννοια των διακρίσεων που διαφέρει από την έννοια της ισότητας, όπως διασφαλίζεται στο παραδοσιακό συνταγματικό και διοικητικό δίκαιο της Γαλλίας ·
- τις επιπτώσεις της ευρωπαϊκής έννομης τάξης, όπως ενσωματώθηκε στο γαλλικό δίκαιο, στο νομικό καθεστώς της ισότητας και στην πρακτική των δικαστικών φορέων ·
- τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων για την ύπαρξη διακρίσεων.

Η ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΗΘΕΙΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Είναι πλέον σαφές ότι οι συνδικαλιστικοί φορείς πρέπει να αλλάξουν ριζικά τη μέθοδο ανάλυσης των καταστάσεων που αφορούν τις διακρίσεις και να αναπτύξουν τα νομικά επιχειρήματά τους με βάση τους νέους νόμους. Ειδικότερα, το γαλλικό δικαστικό σύστημα διαθέτει ελάχιστη εμπειρία ως προς τους νέους κανόνες περί απόδειξης και μετατόπισης του βάρους της απόδειξης στον εναγόμενο. Οι ενέργειες κατάρτισης συνέβαλαν στη δημιουργία ενός πρακτικού μεθοδολογικού μέσου που είχε στόχο να βοηθήσει τους νομικούς συμβούλους, τους δικαστές εργατοδικείων και τους θεσμικούς φορείς να συγκεντρώνουν αποδεικτικά στοιχεία. Προβάλλει τις ερωτήσεις που πρέπει να τίθενται στο θύμα, τις βασικές δυνατότητες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και τα έγγραφα που πρέπει να συγκεντρώνονται σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, από την πρώτη συνάντηση με τον εργαζόμενο μέχρι τη διαδικασία λήψης απόφασης του εργατοδικείου.

Τα σεμινάρια επιβεβαίωσαν επίσης τη σημασία της στενής συνεργασίας με φορείς εκτός του συνδικαλιστικού κινήματος, όπως οι δικαστές, οι επιθεωρητές εργασίας και οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης.

Το 2005, η οργάνωση Παρισιού της CFDT προτείνει να λάβουν μέρος σε αυτό τον κύκλο μαθημάτων κατάρτισης όλοι οι δικαστές εργατοδικείων και οι συνδικαλιστικοί της αντιπρόσωποι. Με τον τρόπο

αυτό, ελπίζουμε ότι θα εξοικειωθούν με τους νέους κανόνες περί αποδείξεως και τους ενθαρρύνουμε να υιοθετήσουν μια δημιουργική μέθοδο για την καταπολέμηση των διακρίσεων.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

GELD: www.le114.fr

CFDT: www.cfdt.fr

ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ

Στο διακρατικό σχέδιο 'Casadis', το οποίο χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του προγράμματος κοινοτικής δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων, συμμετέχουν συνδικάτα και οργανώσεις επαγγελματικής κατάρτισης από τέσσερις χώρες: Γαλλία, Βέλγιο, Ιταλία και Ρουμανία. Έχουν στόχο να εκπαιδεύσουν και να στηρίξουν τους συνδικαλιστικούς φορείς να αναλαμβάνουν δράση κατά των διακρίσεων στο χώρο εργασίας και να διευκολύνουν την πρόσβαση στη στέγαση. Οι βασικοί αποδέκτες της δράσης διαφέρουν ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε χώρας, αλλά στις ομάδες δράσης συμμετέχουν συνδικαλιστικοί εκπρόσωποι εργοστασίων και άλλοι εκπρόσωποι εργαζομένων, νομικοί σύμβουλοι συνδικάτων ειδικευμένοι στο εργατικό δίκαιο και αιρετά μέλη εργατοδικείων που εκπροσωπούν εργαζομένους ή συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Οι ενέργειες κατάρτισης έχουν στόχο να βελτιώσουν τις γνώσεις των συμμετεχόντων όσον αφορά τις διάφορες μορφές διακρίσεων για λόγους ηλικίας, αναπηρίας, υγείας, φυλής ή θρησκείας. Θα διερευνηθεί ποια μέσα νομικής προστασίας είναι διαθέσιμα σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο και θα δημιουργηθεί ένα χρήσιμο «σύνολο έννομων μέσων» το οποίο θα μπορούν οι αρμόδιοι να χρησιμοποιούν στην καθημερινή εργασία τους για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της διαφορετικότητας.

Το σχέδιο Casadis έχει επίσης στόχο να διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των διάφορων συνεργαζόμενων χωρών, να προωθήσει την ορθή πρακτική και να εξασφαλίσει την ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων.

Υπεύθυνη για το συντονισμό του σχεδίου είναι η οργάνωση Émergences και συμμετέχουν σε αυτό οι ακόλουθοι φορείς: La Confédération Générale du Travail (CGT) – Γαλλία ·

Form'action André Renard – Βέλγιο – φορέας κατάρτισης για τη συνδικαλιστική οργάνωση Fédération Générale du Travail de Belgique (FGTB) · Agenzia Formazione Lavoro (AGFOL) – Ιταλία · Confederatia nationala a sindicatelor libere din romania Fratia (CNSLR) – Ρουμανία.

ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

www.casadis.org

ΙΤΑΛΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΜΕΣΑ ΕΝΝΟΜΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Η Paola Accardo είναι δικαστής και σύμβουλος του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου της Ιταλίας (CSM). Το CSM είναι ένας επίσημος φορέας που εγγυάται την αυτοδιοίκηση και την ανεξαρτησία του δικαστικού σώματος. Οργανώνει επίσης και ελέγχει τις ενέργειες επαγγελματικής κατάρτισης εκπαιδευόμενων δικαστών και εισαγγελέων και παρέχει συνεχή κατάρτιση σε δικηγόρους που ασκούν το επάγγελμά τους.

Η ιταλική κυβέρνηση εξέδωσε δύο νέα νομοθετικά διατάγματα τον Ιούλιο του 2003 με τα οποία ενσωματώνονται οι οδηγίες της ΕΕ για τη φυλετική ισοτιμία και την ισοτιμία στην απασχόληση. Εντούτοις, για την επιβολή του νόμου οι νομικοί πρέπει να γνωρίζουν τα κείμενα και τις νομικές εξουσίες που τους παρέχουν.

ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Χρησιμοποιώντας χρηματοδοτικούς πόρους των εθνικών δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο του προγράμματος κοινοτικής δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο (Consiglio Superiore della Magistratura - CSM) εκπόνησε ένα πρόγραμμα κατάρτισης δικηγόρων στη Ρώμη και σε οκτώ άλλες περιοχές.

Η κατάρτιση σε θέματα καταπολέμησης των διακρίσεων ξεκίνησε με ένα τριήμερο σεμινάριο τον Απρίλιο του 2004. Το πρόγραμμα αξιοποίησε στο έπακρο τη θετική εμπειρία στον τομέα της κατάρτισης που οργανώθηκε από την Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου (ERA). Οι δικαστές και οι ασκούντες συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα, οι νομικοί και οι εμπειρογνώμονες κλήθηκαν να ανταλλάξουν εμπειρίες και να πραγματοποιήσουν διεξοδικές συζητήσεις σχετικά με τις οδηγίες της ΕΕ και το εθνικό δίκαιο.

Δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στη σημασία που έχει για την ιταλική νομοθεσία η «ρήτρα μη οπισθοδρόμησης» που περιέχουν οι οδηγίες. Από το 1999, η Ιταλία διαθέτει υψηλό βαθμό νομικής προστασίας κατά των διακρίσεων λόγω αναπηρίας και απαιτεί από τους εργοδότες να λαμβάνουν θετικά μέτρα για την πρόσληψη και απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες. Σύμφωνα με τη ρήτρα της μη οπισθοδρόμησης, η εφαρμογή της οδηγίας για την ισοτιμία στην απασχόληση δεν είναι δυνατό να προκαλέσει αποδυνάμωση αυτών των διατάξεων.

Εκδηλώνονται σήμερα στην Ιταλία περιστατικά διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού και ηλικίας, ενώ η εφαρμογή στην πράξη της οδηγίας για την ισοτιμία στην απασχόληση παραμένει αβέβαιη. Πότε είναι, παραδειγματος χάρη, αποδεκτή η επιβολή ορίων ηλικίας από τους εργοδότες διότι είναι πράγματι

επιβεβλημένα για επαγγελματικούς λόγους και πότε πρέπει να απαγορεύεται; Η συνεργασία ανάμεσα στις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τους εργοδότες έχει καθοριστική σημασία για να μην υπάρχει κατάχρηση επιβολής ορίου ηλικίας στο χώρο εργασίας.

Έχει επίσης συζητηθεί το ενδεχόμενο να υπάρχουν εκδηλώσεις μεροληψίας στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης εξαιτίας υποσυνείδητων προκαταλήψεων. Ένας εισηγητής ανέφερε το παράδειγμα ενός δικαστή που καταδίκασε αυστηρότερα έναν κατηγορούμενο, διότι παρεξήγησε την τάση του εναγόμενου να έχει οकुμμένο το κεφάλι εκλαμβάνοντάς την ως ένδειξη έλλειψης σεβασμού, ενώ στην πραγματικότητα ήταν ένδειξη σεβασμού σύμφωνα με τη νοοτροπία του εναγόμενου. Σε σχέση με αυτό το θέμα, ο αντιπρόσωπος του Συμβουλίου Δικαστικών Μελετών (JSB) επισήμανε την τελευταία έκδοση του «Εγχειριδίου δικαστών για θέματα ίσης μεταχείρισης». Ο οδηγός αυτός που εκδόθηκε από την JSB έχει στόχο να βοηθήσει τους δικαστές να χειρίζονται την κάθε υπόθεση με τη μεγαλύτερη δυνατή δικαιοσύνη και ευαισθησία.

ΜΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Μετά το σεμινάριο της Ρώμης πραγματοποιήθηκαν και περιφερειακά σεμινάρια σε όλη την Ιταλία, έτσι ώστε να τα παρακολουθήσουν όσο το δυνατό περισσότεροι δικαστές και εισαγγελείς. Αν και τα σεμινάρια αυτά είχαν συντομότερη διάρκεια από το σεμινάριο της Ρώμης, συνέβαλαν στη διάδοση βασικών πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή των δύο οδηγιών στο γραπτό δίκαιο.

Η διάδοση πληροφοριών πραγματοποιήθηκε και μέσα από άλλες διαύλους, όπως ή έκδοση ενός CD-Rom και η παρουσίαση των σεμιναρίων στον ιστότοπο της CSM.

ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

www.csm.it (Σύνδεση με το Incontri di Studio no.1346). Το κείμενο του Εγχειριδίου δικαστών για θέματα ίσης μεταχείρισης που εξέδωσε η JSB διατίθεται στην διεύθυνση: www.jsboard.co.uk

ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΡΑΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένας από τους σημαντικότερους τρόπους τιμωρίας των πράξεων ή συμπεριφορών διακριτικής μεταχείρισης είναι η άσκηση δικαστικής αγωγής. Το άτομο τα δικαιώματά του οποίου παραβιάζονται μπορεί να ασκήσει αγωγή μόνο του ή να βοηθηθεί από μια ΜΚΟ, μια συνδικαλιστική οργάνωση ή έναν ανεξάρτητο εθνικό φορέα για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να ζητήσει από έναν από αυτούς τους φορείς να ασκήσουν αγωγή εξ' ονόματός του.

ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ

Η απόφαση να ασκηθεί δικαστική αγωγή εξ' ονόματος θυμάτων διακρίσεων είναι σημαντική και όχι μόνον για προσφυγή στη δικαιοσύνη λόγω παραβίασης ατομικών δικαιωμάτων. Η ανάπτυξη νομικών επιχειρημάτων αναμένεται να αποτελέσει καταλύτη για την ευρύτερη αντιμετώπιση των διακρίσεων από την κοινωνία. Η ανάγκη στρατηγικής επιλογής υποθέσεων που θα έχουν το μεγαλύτερο δυνατό αντίκτυπο δηλώνεται σαφώς στα άρθρα του INTERIGHTS (σ. 22) και της αρμόδιας ιρλανδικής αρχής για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης (σ. 26). Τα παραδείγματα ανάπτυξης νομικών επιχειρημάτων από το Ευρωπαϊκό Κέντρο για τα Δικαιώματα των Ρομ (σ. 23) δείχνουν παραστατικά πώς η νομική δράση μπορεί να συμβάλει στην έκδοση δικαστικών αποφάσεων που αποτελούν ορόσημο στους τομείς των διακρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες, καθώς και στην απασχόληση. Βασική αποστολή του εθνικού φορέα ισότητας (ΕΦΙ), όπως ορίζεται στη οδηγία για τη φυλετική ισότητα, είναι να παρέχει «ανεξάρτητη βοήθεια σε θύματα διακρίσεων να υποβάλουν τις καταγγελίες τους για διακριτική μεταχείριση». Οι αρμοδιότητες ορισμένων ΕΦΙ εκτείνονται πέρα από την παροχή συμβουλών και στην υποστήριξη εναγόντων ενώπιον των δικαστηρίων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο Βέλγιο ο φορέας ισότητας προτιμά την επίλυση των υποθέσεων μέσω συμβιβασμού ή διαμεσολάβησης, αλλά θεωρεί ότι μπορεί να είναι απαραίτητη η στήριξη της δικαστικής αγωγής ως τελική επιλογή (βλ. σ. 25).

ΕΙΝΑΙ ΣΧΕΔΟΝ ΑΔΥΝΑΤΟ ΝΑ ΑΣΚΗΣΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΜΟΝΟΣ ΤΟΥ

Ορισμένα κράτη μέλη δεν έχουν δώσει παρόμοιες εξουσίες στους ΕΦΙ. Στη Δανία, παραδείγματος χάρη, η επιτροπή καταγγελιών για διακριτική μεταχείριση λόγω εθνότητας μπορεί, μεταξύ άλλων, να χειρίζεται ατομικές καταγγελίες για διακρίσεις και μπορεί να συστήσει την παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής σε ένα θύμα διακρίσεων εάν η καταγγελία του είναι τεκμηριωμένη. Εντούτοις, το θύμα οφείλει να ασκήσει τη δικαστική αγωγή μόνο του, διότι η επιτροπή αυτή δεν μπορεί να ασκήσει αγωγή εξ' ονόματός του. Οι ΜΚΟ μπορούν να βοηθούν τα θύματα να προσφεύγουν στο δικαστήριο, αλλά κατά κανόνα δεν μπορούν να ασκούν αγωγές για λογαριασμό των θυμάτων.

Αν και η Δανία διαθέτει εθνική νομοθεσία που απαγορεύει τις φυλετικές διακρίσεις και τις διακρίσεις στο χώρο εργασίας εδώ και πολλά έτη (νομοθεσία του 1971 και του 1976 αντίστοιχα), ελάχιστες περιπτώσεις έχουν οδηγηθεί στα δικαστήρια. Ο λόγος είναι ότι ελάχιστοι άνθρωποι θα ασκήσουν μια δικαστική αγωγή ατομικά. Το ψυχικό και οικονομικό κόστος και η δυσκολία του να αποδειχθεί η ύπαρξη διακριτικής μεταχείρισης το καθιστούν σχεδόν αδύνατο.

Ως εκ τούτου, η στήριξη δικαστικών αγωγών αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τη βελτίωση της προστασίας των θυμάτων διακριτικής μεταχείρισης. Πρέπει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν το ρόλο των ΜΚΟ και των ΕΦΙ για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Ο Bjørn Dilou Jacobsen είναι νομικός σύμβουλος της Δανικής Επιτροπής Καταγγελιών για Άνιση Μεταχείριση λόγω Εθνότητας του Δανικού Ιδρύματος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Πραγματοποιεί επίσης έρευνες στους ευρωπαϊκούς εθνικούς φορείς για προώθηση των ίσων ευκαιριών οι οποίοι ασχολούνται με τις εθνικές νομοθεσίες κατά των διακρίσεων βάσει της οδηγίας για τη φυλετική ισότητα.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΚΟ

Ο Kevin Kitching είναι νομικός σύμβουλος της οργάνωσης INTERIGHTS στο Λονδίνο για την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και την πρώην Σοβιετική Ένωση. Βοηθά δικηγόρους, θύματα διακρίσεων και ΜΚΟ να αναπτύσσουν νομικά επιχειρήματα ενώπιον εθνικών και διεθνών δικαστηρίων και υποβάλλει επεμβάσεις τρίτου μέρους σε υποθέσεις που θέτουν ζητήματα ερμηνείας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είναι εκπαιδευτής σε θέματα διεθνούς και συγκριτικού δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και παρέχει συμβουλές για βασικές νομικές εξελίξεις.

Η άσκηση δικαστικής αγωγής επιβάλλει την πρακτική εφαρμογή των αρχών του δικαίου

Οι οδηγίες για την καταπολέμηση των διακρίσεων απαιτούν προστασία υψηλών προδιαγραφών που μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην προάσπιση των δικαιωμάτων των θυμάτων διακρίσεων σε όλη την Ευρώπη. Αλλά για να προστατευθούν τα δικαιώματα θυμάτων διακρίσεων αποτελεσματικά, οι διατάξεις των οδηγιών πρέπει να ενσωματωθούν στον ιστό των εθνικών νομικών συστημάτων. Η άσκηση δικαστικών διαδικασιών έχει καθοριστική σημασία για να εξασφαλιστεί ότι οι αρχές που περιέχουν οι οδηγίες διασφαλίζονται όχι μόνο στα χαρτιά αλλά και στην πράξη.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟ ΜΕΓΙΣΤΟ ΔΥΝΑΤΟ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ

Ορισμένες ΜΚΟ, όπως οι INTERIGHTS και άλλες, δραστηριοποιούνται επί πολλά έτη σε πρότυπες υποθέσεις δικαστικών αγωγών που έχουν χαρακτήρα δοκιμής ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και άλλων διεθνών οργανισμών. Παρόμοιες δικαστικές διαδικασίες είχαν συχνά μεγάλο αντίκτυπο στις εθνικές έννομες τάξεις, εφόσον επιφέρουν αλλαγές με την τεκμηριωμένη απόδειξη καταχρήσεων από κράτη,

ενισχύουν ομάδες ανθρώπων που βρίσκονται σε δυσχερή θέση, συμβάλλουν στην εκπαίδευση ατόμων που ασκούν σχετικά με τη δικαιοσύνη επαγγέλματα και ατόμων που επεξεργάζονται πολιτικές και αποτελούν οδηγούς άριστης πρακτικής. Αναμφίβολα οι οδηγίες θα έχουν εξαιρετικά μεγάλο αντίκτυπο στα εθνικά δικαστικά συστήματα. Ωστόσο, οι ΜΚΟ και οι δικηγόροι πρέπει να αξιοποιήσουν αυτή την ευκαιρία για να επιλέξουν υποθέσεις και να αναπτύξουν νομικά επιχειρήματα στρατηγικής σημασίας που θα συμβάλουν στο να υπάρξει η μεγαλύτερη δυνατή πρόοδος στην προστασία κατά των διακρίσεων.

Η συμβολή των ΜΚΟ στην εφαρμογή και επιβολή των οδηγιών θα είναι μεγαλύτερη, εάν οι οργανώσεις αυτές έχουν μια «στρατηγική» άποψη για τη δικαστική επίλυση διαφορών:

- Οι ΜΚΟ είναι συνήθως οι καταλληλότεροι φορείς για να ερμηνεύσουν τις ανάγκες των ευπαθών ομάδων προκειμένου να έχει επιτυχή έκβαση μια δικαστική αγωγή. Η συνεργασία τους με μειονεκτούντα άτομα μπορεί να αναδείξει τα κενά της νομοθεσίας, την αδυναμία εφαρμογής του δικαίου ή τη μη συμμόρφωση με τα πρότυπα της ΕΕ. Οι ΜΚΟ μπορούν να πρωτοστατήσουν στην επιλογή των υποθέσεων με το μεγαλύτερο δυνατό αντίκτυπο.
- Οι ΜΚΟ μπορούν να διευκολύνουν την πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Οι οδηγίες αποσκοπούν στην προστασία των ομάδων ευάλωτων ατόμων από τη διακριτική μεταχείριση. Οι ομάδες αυτές βρίσκονται συνήθως στη δυσχερέστερη θέση να προσφύγουν στη δικαιοσύνη μέσα από τις συμβατικές διόδους.
- Οι ΜΚΟ μπορούν να συμβάλουν στην παρουσίαση καινοτόμων και λογικών επιχειρημάτων που βασίζονται στο διεθνές

ή το συγκριτικό δίκαιο, παρεμβαίνοντας ως τρίτο μέρος, παρέχοντας συμβουλές και άμεση εκπροσώπηση. Επιχειρήματα που βασίζονται στις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην άριστη πρακτική αποδείχτηκαν αποτελεσματικά σε υποθέσεις διακρίσεων ενόπιον εθνικών και διεθνών δικαστηρίων. Με το να ασχολούνται με μεγάλο φάσμα υποθέσεων και δίνοντας έμφαση στην ύπαρξη πολλαπλών μορφών διακρίσεων, οι ΜΚΟ μπορούν να συμβάλουν στην «αναβάθμιση» των μορφών προστασίας, αποτρέποντας τη χαλάρωση των υφιστάμενων προτύπων. Η υπεράσπιση υποθέσεων στρατηγικής σημασίας μπορεί να κάνει τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου να λειτουργήσουν ως μοχλός, έτσι ώστε να έχουν τη μέγιστη επίπτωση σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Η συμβολή των ΜΚΟ στο χειρισμό υποθέσεων στρατηγικής σημασίας μπορεί να είναι καθοριστική όσον αφορά τόσο τα θέματα ουσίας όσο και τα θέματα διαδικασίας, όπως η επιλογή δικαστηρίου. Οι ΜΚΟ διαθέτουν ευελιξία επιλογής των υποθέσεων με τις

οποίες θα ασχοληθούν και συνεργάζονται τόσο απευθείας με πελάτες όσο και με τοπικούς φορείς. Η εμπειρία της συνεργασίας με άλλες ΜΚΟ, δικηγόρους και ειδικευμένους οργανισμούς μπορεί να έχει ανεκτίμητη αξία για τη στήριξη κάθε προσπάθειας για δικαστική επίλυση διαφορών.

Η ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ

Η εξέλιξη της νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα των διακρίσεων λόγω φύλου απέδειξε ότι η μεγαλύτερη δυσκολία παρουσιάζεται κατά το πρώτο διάστημα της εφαρμογής των οδηγιών της ΕΕ. Οι ΜΚΟ κατέχουν προνομιακή θέση να εξασφαλίσουν ότι τα μέσα έννομης προστασίας που έχουν στη διάθεσή τους τα θύματα διακρίσεων στα κράτη μέλη, είναι, όπως απαιτεί η οδηγία, «αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά».

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
www.interights.org

ΤΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΟΥΝ ΤΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΡΟΜ

Η Dimitrina Petrova είναι εκτελεστική διευθύντρια του Ευρωπαϊκού Κέντρου για τα Δικαιώματα των Ρομ. Έχει διατελέσει επικεφαλής του σχεδίου για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Σόφια), μιας βουλγαρικής ομάδας δράσης που υπερασπίζεται τα δικαιώματα των Ρομ, είναι μέλος του Κοινοβουλίου και καθηγήτης φιλοσοφίας του δικαίου και άλλων μαθημάτων στη Βουλγαρία και σε άλλες χώρες.

Από την 1η Ιανουαρίου 2004 που τέθηκε σε ισχύ η νέα νομοθεσία κατά των διακρίσεων στη Βουλγαρία, το Ευρωπαϊκό Κέντρο για τα Δικαιώματα των Ρομ (ERRC) και συνεργαζόμενες οργανώσεις έχουν ασκήσει ορισμένες αστικές αγωγές για διακρίσεις σε βάρος τους. Πριν καν συμπληρωθεί χρόνος από τότε που τέθηκε σε ισχύ ο νόμος, τα βουλγαρικά

δικαστήρια εξέδωσαν πέντε δικαστικές αποφάσεις ορόσημα.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στην πρώτη υπόθεση, το Πρωτοδικείο της Σόφιας έκρινε ότι μια γυναίκα καταγωγής Ρομ στην οποία απαγορεύθηκε η είσοδος σε κατάστημα ενδυμάτων

Η άσκηση αστικών αγωγών είχε σαν αποτέλεσμα να εκδοθούν δικαστικές αποφάσεις ορόσημα για τα δικαιώματα των Ρομ

υπέστη διάκριση όσον αφορά την πρόσβαση σε υπηρεσίες με αποκλειστικό κριτήριο τη φυλή της. Το εν λόγω κατάστημα αρνήθηκε να εξυπηρετήσει τη γυναίκα και της απαγόρευσε την είσοδο. Επιπλέον, το προσωπικό της εταιρείας την απείλησε ότι θα ασκούσε σωματική βία και άσκησε λεκτική βία αναφορικά με τη τοιγγάνικη καταγωγής της. Το δικαστήριο έκρινε ότι η συμπεριφορά αυτή αποτελεί διακριτική μεταχείριση λόγω εθνοτικής καταγωγής και ότι συνιστούσε, κατά συνέπεια, παραβίαση της βουλγαρικής νομοθεσίας.

Σε μια άλλη υπόθεση, το δικαστήριο εξέδωσε ευνοϊκή απόφαση για έναν άνδρα εις βάρος του οποίου έκανε διάκριση η τοπική εταιρεία παροχής ηλεκτρισμού. Η εταιρεία αρνήθηκε στον ενάγοντα, καταγωγής Ρομ, την πρόσβαση στο δίκτυο ηλεκτρισμού διότι αυτός δεν δέχθηκε να τοποθετήσει η εταιρεία τον μετρητή του σε στύλο ύψους εννέα μέτρων. Η δικαιολογία της εταιρείας για τη λήψη αυτού του μέτρου ήταν ότι αυτός ήταν ο μόνος τρόπος να διασφαλιστεί ότι ο «τοιγγάνος δεν θα συνδεόταν παράνομα με το δίκτυο παροχής». Ο φορέας παροχής υπηρεσιών αγνόησε το γεγονός ότι ο καταγγέλλων πλήρωνε κανονικά τους λογαριασμούς του και δεν είχε προσπαθήσει στο παρελθόν να συνδεθεί παράνομα με το δίκτυο ηλεκτρισμού και ότι δεν θα ήταν σε θέση να ελέγξει την κατανάλωση ρεύματος λόγω της ανορθόδοξης τοποθέτησης του μετρητή. Το δικαστήριο διέταξε την εταιρεία να του παράσχει επαρκή πρόσβαση και έλεγχο του μετρητή και να πάψει να εφαρμόζει στο εξής παρόμοιες πρακτικές.

Εκδόθηκε και δεύτερη καταδικαστική απόφαση για εταιρεία παροχής ηλεκτρικής ενέργειας σε μια διαφορετική αλλά παρόμοια υπόθεση. Στην υπόθεση αυτή, η εταιρεία αρνήθηκε την τοποθέτηση κανονικών μετρητών ρεύματος σε έξι κατοίκους

ενός οικισμού Ρομ στη Σόφια. Δόθηκε διαταγή στην εταιρεία να επανατοποθετήσει τους μετρητές και να καταβάλει αποζημίωση στους ενάγοντες.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Μια τέταρτη υπόθεση βάσει της νέας νομοθεσίας αφορούσε την απασχόληση. Το Πρωτοδικείο της Σόφιας έκρινε ότι η εταιρεία είχε εφαρμόσει διακριτικές πολιτικές πρόσληψης διότι αρνήθηκε συνέντευξη για μια θέση εργασίας σε έναν άνδρα καταγωγής Ρομ εξαιτίας της εθνοτικής του καταγωγής του. Αρχικά, η εν λόγω εταιρεία παραγωγής και διανομής τροφίμων κάλεσε τον άνδρα αυτό σε συνέντευξη, αλλά στη συνέχεια απέσυρε την πρόσκληση όταν ο ενδιαφερόμενος αποκάλυψε την καταγωγή του. Το δικαστήριο επιδίκασε αποζημίωση και διέταξε τον κατηγορούμενο να μην εφαρμόζει στο εξής παρόμοιες πρακτικές προσλήψεων.

Τέλος, κρίθηκε ακόμα μια φορά ότι η κρατική εταιρεία ηλεκτρισμού εφαρμόζε διακρίσεις, διότι αρνήθηκε την πρόσβαση στο δίκτυο πελατών που πλήρωναν τους λογαριασμούς τους μετά από μια διακοπή ρεύματος σε συνοικία της Σόφιας στην οποία διαμένουν Ρομ. Η εταιρεία αρνήθηκε την επισκευή του δικτύου για διάστημα μεγαλύτερο των δύο μηνών μετά τη βλάβη, με τον ισχυρισμό ότι πολλοί από τους καταναλωτές είχαν απλήρωτους λογαριασμούς. Ωστόσο, η εταιρεία αρνήθηκε την αποκατάσταση της παροχής ρεύματος και σε 30 νοικοκυριά Ρομ που δεν είχαν εκκρεμείς οφειλές. Το δικαστήριο έκρινε ότι οι ενέργειες της εταιρείας συνιστούσαν διακριτική μεταχείριση διότι επιβλήθηκαν σε κατοίκους μιας συνοικίας Ρομ και δεν εφαρμόστηκαν σε άλλη περιοχή.

**ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:**

www.errc.org

Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

Η Eliane Deproost είναι αναπληρώτρια διευθύντρια του «Κέντρου Ίσων Ευκαιριών και Καταπολέμησης του Ρατσισμού» (CECLR) – ενός αυτόνομου δημόσιου φορέα υπεύθυνου για τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης όλων των πολιτών στο Βέλγιο

ΝΕΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ο ομοσπονδιακός νόμος της 25ης Φεβρουαρίου 2003 αποτελεί το σημαντικότερο μέσο εφαρμογής των δύο οδηγιών στο Βέλγιο. Αναθέτει νέες αρμοδιότητες στο «Κέντρο για τις Ίσες Ευκαιρίες και την Αντίθεση προς το Ρατσισμό» (CECLR), το οποίο συστάθηκε με τη νομοθετική πράξη της 15ης Φεβρουαρίου 1993, που του επιτρέπει να παρέχει συμβουλές, στήριξη και, εάν είναι απαραίτητο, να ασκεί δικαστικές προσφυγές εξ ονόματος θυμάτων διακρίσεων. Ο νόμος απαγορεύει τη διαφορετική μεταχείριση χωρίς αντικειμενική και εύλογη αιτιολόγηση.

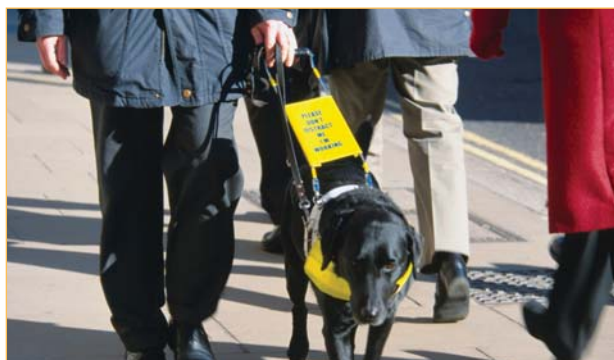
Ο νόμος απαγορεύει τις διακρίσεις σε πολλούς τομείς της δημόσιας ζωής, οι οποίες δεν συνδέονται μόνο με την απασχόληση και τις συνθήκες εργασίας, αλλά και με την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και τη συμμετοχή, μεταξύ άλλων, σε αθλήματα και σε κοινωνικές ή πολιτιστικές δραστηριότητες.

Το CELCR προτιμά να επιλύονται οι διαφορές με τη διαδικασία του συμβιβασμού ή/και της διαμεσολάβησης. Παρόλα αυτά, το κέντρο στηρίζει και την άσκηση δικαστικής αγωγής ως έσχατο μέσο. Επί του παρόντος, ασχολείται με πέντε υποθέσεις που έχουν παραπεμφθεί σε δικαστήρια. Δεν έχει εκδοθεί ακόμη καμία απόφαση.

ΑΛΛΑΓΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Στη συνέχεια αναφέρονται ενδεικτικά δύο υποθέσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη. Η πρώτη αφορά την άρνηση μίσθωσης κατοικίας σε ζεύγος ομοφυλοφίλων.

- Ο κ. Χ συζεί με τον κ. Υ. Όταν για επαγγελματικούς λόγους του κ. Υ αναγκάστηκαν να μετακομίσουν, προσπάθησαν να ενοικιάσουν κατοικία μέσω ενός ιστότοπου προσφοράς κατοικιών στο Διαδίκτυο. Το ζεύγος εντόπισε μια κατοικία και μετά από μια πρώτη επίσκεψη και αφού δεσμεύτηκε εγγράφως να μισθώσει την κατοικία, ο μεσίτης

Az egyik esetben egy vakvezető kutyával közlekedő nőt nem engedtek be egy étterembe

τους ενημέρωσε ότι οι ιδιοκτήτες αρνήθηκαν να τους ενοικιάσουν την κατοικία. Οι ιδιοκτήτες θα προτιμούσαν ένα «παραδοσιακό» ζεύγος να κατοικεί στην ιδιοκτησία τους. Το CECLR υπέβαλε καταγγελία κατά των ιδιοκτητών και του μεσιτικού γραφείου.

Η δεύτερη υπόθεση αφορά άτομο με προβλήματα οράσεως στο οποίο δεν επιτράπη η είσοδος σε εστιατόριο μαζί με το σκύλο-οδηγό του.

- Η κ. Ζ πάσχει από προβλήματα οράσεως και συνοδεύεται από ένα σκύλο-οδηγό. Πηγαίνει μαζί με ορισμένους φίλους σε εστιατόριο για να γευματίσουν, αλλά κατά την είσοδο στο κτίριο, ο σερβιτόρος σταματά την κ. Ζ. Δεν της επιτρέπει να εισέλθει, επειδή δεν επιτρέπεται η είσοδος σε σκύλους. Το CECLR υπέβαλε καταγγελία κατά του εστιατορίου.

Χωρίς να έχει κατασταλτικό χαρακτήρα, ο νόμος αυτός προσφέρει μια πραγματική ευκαιρία να αλλάξει ο τρόπος σκέψης και συμπεριφοράς στην κοινωνία και να καταπολεμηθεί η διακριτική μεταχείριση.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

Κέντρο για τις Ίσες Ευκαιρίες και την Αντίθεση προς το Ρατσισμό (CECLR):
www.diversite.be

ΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΟΤΙΜΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ

Ο Niall Crowley είναι διευθύνων σύμβουλος της αρμόδιας αρχής για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης. Αυτός ο ανεξάρτητος φορέας συστάθηκε για να προωθήσει και να προασπίσει τα δικαιώματα που θέσπισε η ιρλανδική νομοθεσία περί ίσης μεταχείρισης.

Η Aderonke Razaq απολύθηκε από τους εργοδότες της, την Campbell Catering, οι οποίοι την κατηγορήσαν ότι έκλεψε τρεις μπανάνες. Στην υπόθεσή της, στην οποία παρείχε στήριξη ο αρμόδιος φορέας προώθησης της ίσης μεταχείρισης, το Εργατοδικείο έκρινε ότι η απόφαση για την απόλυσή της συνιστούσε διακριτική μεταχείριση για φυλετικούς λόγους, ότι δεν είχε κλέψει τις μπανάνες και ότι ήταν άδικη η κατηγορία ότι το έπραξε. Η υπόθεση αποτέλεσε προηγούμενο, διότι το δικαστήριο έκρινε ότι οι εργοδότες είχαν καθήκον να λάβουν υπόψη τις πρακτικές συνέπειες της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των πειθαρχικών τους διαδικασιών. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις πολιτικές και τις διαδικασίες στο χώρο εργασίας.

ΜΙΑ ΕΥΡΕΙΑ ΕΝΤΟΛΗ ΓΙΑ ΔΡΑΣΗ

Η υπόθεση προωθήθηκε βάσει του ιρλανδικού νόμου για την ισότητα στην απασχόληση, ο οποίος απαγορεύει εννέα μορφές διακρίσεων στους χώρους εργασίας λόγω φύλου, προσωπικής κατάστασης, ηλικίας, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού, οικογενειακής κατάστασης, φυλής, θρησκείας και λόγω του ότι ένα άτομο είναι μέλος μιας κοινότητας μετακινούμενων ατόμων. Ο νόμος θέσπισε το φορέα για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και του ανέθεσε μια ευρεία εντολή για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και την καταπολέμηση των διακρίσεων γι' αυτούς τους εννέα λόγους. Θέσπισε επίσης ένα Δικαστήριο Ισότητας ως οιονεί δικαστικό φορέα που θα μεσολαβεί ή θα ερευνά, θα πραγματοποιεί ακροάσεις και θα αποφασίζει για

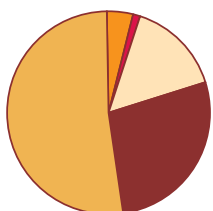
αγωγές βάσει αυτής της νομοθεσίας. Η εντολή και των δύο φορέων επεκτάθηκε με το νόμο περί ίσης μεταχείρισης που απαγορεύει τις διακρίσεις κατά την παροχή αγαθών και υπηρεσιών, στέγης και εκπαίδευσης.

Μια άλλη υπόθεση που υποστηρίχθηκε από τον φορέα για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης που είχε ευρεία δημοσιότητα σε εθνικό επίπεδο, αφορούσε την παροχή ασφάλισης. Ο Jim Ross ήταν ηλικίας 76 ετών και διέθετε επιταχένους μόνους με την ασφάλιση του αυτοκινήτου του. Όμως, η εταιρεία Royal and Sun Alliance αρνήθηκε να του παράσχει ασφάλιση επειδή ήταν άνω των 70 ετών. Το δικαστήριο που ασχολείται με υποθέσεις ίσης μεταχείρισης εξέδωσε θετική γι' αυτόν απόφαση κρίνοντας ότι η άρνηση ασφάλισης με αποκλειστικό λόγο την ηλικία του, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες περιστάσεις που τον αφορούσαν, ήταν απαράδεκτη.

ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΝΑ ΥΦΙΣΤΑΝΤΑΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΕ ΠΟΛΛΑ ΜΕΛΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

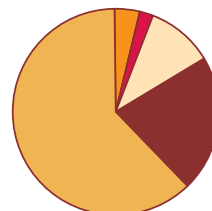
Συνολικά, καταγγελίες σε βάρος μπαρ αποτελούσαν τις περισσότερες περιπτώσεις που εκδικάστηκαν βάσει του νόμου περί ίσης μεταχείρισης και ακολούθησαν οι καταγγελίες σε βάρος σχολείων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Σημαντική θέση κατέχουν επίσης οι καταγγελίες κατά δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών. Η συλλογή υποθέσεων του φορέα για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης βάσει

Δραστηριότητα ανά μορφή διάκρισης το 2003 βάσει του νόμου για την ισότητα στην απασχόληση

- Σεξουαλικός προσανατολισμός
- Θρησκευτικές πεποιθήσεις
- Ηλικία
- Αναπηρία
- Φυλή/κοινότητα μετακινούμενων ατόμων

Δραστηριότητα ανά μορφή διάκρισης το 2003 βάσει του νόμου για τη φυλετική ισότητα

- Σεξουαλικός προσανατολισμός
- Θρησκευτικές πεποιθήσεις
- Ηλικία
- Αναπηρία
- Φυλή/κοινότητα μετακινούμενων ατόμων

αυτού του νόμου καταδεικνύει ότι τα μέλη ομάδων μετακινούμενων ατόμων υφίστανται τις περισσότερες διακρίσεις (33% των υποθέσεων) και ακολουθούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες (25%) και τα άτομα διαφορετικής φυλετικής καταγωγής (12%).

Τα ποσοστά των διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού βάσει και των δύο νομοθετικών πράξεων εξακολουθούν να είναι χαμηλά. Σε ένα σημαντικό διακανονισμό στον οποίο έλαβε μέρος και η αρμόδια αρχή ισότητας, το Υπουργείο Κοινωνικών και Οικογενειακών Υποθέσεων παραδέχθηκε ότι η άρνησή του να διαθέσει άδεια ελεύθερης μετακίνησης στο σύντροφο ενός ηλικιωμένου ομοφυλόφιλου άνδρα αποτελούσε διακριτική μεταχείριση βάσει του νόμου περί ίσης μεταχείρισης, δεδομένου ότι είχε εκδώσει παρόμοιες άδειες σε συντρόφους που συζούσαν με ετεροφυλόφιλους. Αυτή η σημαντική πρόοδος προς την κατεύθυνση της αναγνώρισης των δικαιωμάτων των συντρόφων ομοφυλόφιλων και λεσβιών ανατράπηκε στη συνέχεια, όταν το Υπουργείο θέσπισε νομοθεσία η οποία επέτρεπε τη συνέχιση των διακρίσεων.

Τα στοιχεία που αφορούν υποθέσεις οι οποίες συνδέονται με τον νόμο για την ισότητα στην απασχόληση είναι μεικτά. Η βασική αιτία διακρίσεων στην περίπτωση αυτή είναι η φυλετική καταγωγή

που αντιπροσωπεύει το 44% των υποθέσεων. Οι διακρίσεις λόγω φύλου αντιπροσωπεύουν το 18,5%, λόγω αναπηρίας το 11% και λόγω ηλικίας το 9%. Τα βασικά θέματα που προβάλλονται αφορούν τις διακρίσεις ως προς τις συνθήκες εργασίας, τη δυνατότητα πρόσβασης στην απασχόληση, την απόλυση και την (σεξουαλική) παρενόχληση.

ΟΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΕΥΡΕΙΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Η αρμόδια αρχή για την προώθηση των ίσων ευκαιριών παρέχει νομικές συμβουλές και εκπροσώπηση σε υποθέσεις στρατηγικής σημασίας, οι οποίες έχουν ευρείες συνέπειες που υπερβαίνουν τα όρια μιας ατομικής υπόθεσης. Για το λόγο αυτό, έχει προωθήσει υφιστάμενες αλλά και νέες μορφές στήριξης ατόμων που προσφεύγουν στα δικαστήρια. Η υπεράσπιση από συνδικαλιστικές οργανώσεις αποτελεί πάγια πρακτική, ενώ εμφανίζεται και η ανάληψη δράσης από μέλη τοπικών κοινοτήτων. Απαιτούνται νέοι πόροι για να αναπτυχθούν πλήρως αυτές οι μορφές δράσης.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
www.equality.ie

Κυρώσεις και ένδικα μέσα: Ποιες είναι οι ανώτατες ποινές;

Σύμφωνα με τις οδηγίες για τη φυλετική ισότητα και την ισότητα στην απασχόληση, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε υποθέσεις παραβίασης των δικαιωμάτων πρέπει να είναι «αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές» (άρθρα 15 και 17 αντίστοιχα). Όμως, τι σημαίνει αυτό και ποιες είναι οι συνέπειες για τα κράτη μέλη από τα οποία ζητείται να θεσπίσουν κανόνες περί κυρώσεων;

Για να διασαφηνιστεί το ζήτημα, έχει ανατεθεί στο ευρωπαϊκό δίκτυο νομικών εμπειρογνομών, στο οποίο παρέχει στήριξη το πρόγραμμα κοινοτικής δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων, να διενεργήσει μελέτη για τις κυρώσεις και τα ένδικα μέσα που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο. Δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στο ζήτημα των ανώτατων ορίων αποζημίωσης των θυμάτων διακρίσεων. Η μελέτη θα εξετάσει πώς εξελίχθηκε το δικαίωμα μιας αποτελεσματικής αποζημίωσης στο κοινοτικό δίκαιο, τόσο σε γενικούς όρους όσο και ειδικά σε σχέση με τις διακρίσεις λόγω φύλου. Θα εξετάσει επίσης το ευρύτερο πλαίσιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε διεθνές επίπεδο. Η συνακόλουθη έκθεση θα προσπαθήσει να εξαγάγει συμπεράσματα για τις κυρώσεις και τα ένδικα μέσα βάσει των οδηγιών για τη φυλετική ισότητα και την ισότητα στην απασχόληση.

Η διαχείριση του δικτύου νομικών εμπειρογνομών ασκείται από την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Συμβούλων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα σε συνεργασία με την Ομάδα Μεταναστευτικής Πολιτικής.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΤΡΕΞΕΤΕ ΣΤΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ:

www.humanconsultancy.com και www.migpolgroup.com

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Τα δικαιώματα στην πράξη: Βασικές απόψεις 2005 – Πρόσβαση στη δικαιοσύνη

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

2005 — 27 σ. — 21 x 29.7 cm

ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Οι επί πληρωμή εκδόσεις της Υπηρεσίας Εκδόσεων διατίθενται μέσω ενός παγκόσμιου δικτύου αντιπροσώπων πωλήσεων.

Ποια διαδικασία πρέπει να ακολουθήσετε για να αποκτήσετε κάποια έκδοση;

Αφού προμηθευτείτε τον κατάλογο των αντιπροσώπων πωλήσεων, επιλέξτε τον αντιπρόσωπο που σας ενδιαφέρει και επικοινωνήστε μαζί του για να δώσετε παραγγελία.

Πώς θα προμηθευτείτε τον κατάλογο των αντιπροσώπων πωλήσεων;

- Συμβουλευθείτε τον ιστοχώρο της Υπηρεσίας Εκδόσεων <http://publications.eu.int/>
- Ή ζητήστε τον κατάλογο μέσω φαξ στον αριθμό (352) 2929-42758 και θα τον λάβετε σε έντυπη μορφή

Για την πολυμορφία

Κατά των διακρίσεων

Το φυλλάδιο «Ίσα δικαιώματα στην πράξη: Βασικές απόψεις 2005» δημοσιεύεται στο πλαίσιο του προγράμματος κοινοτικής δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων 2001-2006. Το πρόγραμμα αυτό θεοπίστηκε από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ίσων Ευκαιριών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως έμπρακτη στήριξη για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των δύο οδηγιών του 2000 για τις «φυλετικές διακρίσεις» και την «ισότητα στην απασχόληση», οι οποίες έχουν ως βάση το άρθρο 13 της Συνθήκης του Άμστερνταμ. Οι βασικοί αποδέκτες του εξαιτούς προγράμματος είναι όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς που είναι σε θέση να ασκήσουν επιρροή για να αναπτυχθεί η απαραίτητη και αποτελεσματική νομοθεσία κατά των διακρίσεων και για να διαμορφωθούν οι κατάλληλες πολιτικές στα 25 κράτη μέλη της ΕΕ, στις χώρες ΕΖΕΣ και στις υποψήφιες για ένταξη στην ΕΕ χώρες.

Τρεις είναι οι κύριοι στόχοι του προγράμματος δράσης:

1. Η καλύτερη κατανόηση των θεμάτων που σχετίζονται με τις διακρίσεις
2. Η ανάπτυξη της ικανότητας αποτελεσματικής καταπολέμησης των διακρίσεων
3. Η προώθηση των αξιών που διέπουν την καταπολέμηση των διακρίσεων

Οι χρηματοδοτούμενες στο πλαίσιο του προγράμματος δραστηριότητες αναλύουν και αξιολογούν, αναπτύσσουν και αυξάνουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα μέτρα καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/index_en.htm

Για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου υπάρχουν ειδικά νομοθετικά μέσα. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις κοινοτικές πολιτικές, τη νομοθεσία και τις δραστηριότητες κατά των διακρίσεων λόγω φύλου διατίθενται από τη Μονάδα Ισότητας των δύο φύλων της ΓΔ Απασχόληση, Κοινωνικές Υποθέσεις και Ίσες Ευκαιρίες.

http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/equ_opp/index_en.htm

Μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη διοικητική μονάδα κατά των διακρίσεων και σχέσεων με την κοινωνία των πολιτών, στη διεύθυνση:

Barbara Nolan
Προϊστάμενη διοικητικής μονάδας
Διοικητική μονάδα Δ.3
European Commission
200 rue de la Loi
B-1049 Brussels
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: empl-antidiscrimination@cec.eu.int

Υπηρεσία Εκδόσεων
Publications.eu.int